

NIKS

1 januari 82

aanblad van de
VSH werkgroep

JEUGDEMANCIPATIE

Zwitsers zedenrapport: een gatenkaas

Wat maakt pornografie ongewenst?

Kindergeilheid op school

F 3,50

Kolofon

NIKS 6e jaargang No.1

Naar
Integratie
Kinder-
Seksualiteit

Uitgave

LANDELIJKE WERKGROEP JEUGD-
EMANCIPATIE van de NVSH

Administratie

NIKS
Postbus 6614
3002 AP Rotterdam

Redactie

Hans Arts
Bob Ferguson
Gorrit Goslinga
Rik Wanders

Abonnementen

Voor 1982 kost een abonnement
f31,50. Toezending in blanco
envelop: f45,-.
Abonnementen kunnen elke
maand ingaan. Opzeggen vóór
1 januari.
Losse nummers kosten f3,50 bij
toezending per post: f4,50.
Betalingen na ontvangst van
akseptgiro-kaart.

Advertenties

Tarieven:
Hele pagina: f65,-
Halve pagina: f35,-
Kwart pagina: f20,-
Regel-advertenties:
f0,60 per regel.
Advertenties die afbreuk
doen aan de beoogde functie
van het blad, kunnen door
de redactie worden geweigerd.

Overname artikelen

Alleen na schriftelijke
toestemming van de redactie.

Druk

'De Woelrat', Boskoop.

Distributie

'Macula', Boskoop.

Adressen

NVSH-ALGEMEEN

Nederlandse Vereniging voor
Seksuele Hervorming (NVSH)
Postbus 64
2501 CB Den Haag
tel. 070 - 46 97 09
Telefonische hulpdienst:
tel. 070 - 60 00 10

LWGGJ

Landelijke Werkgroep
Jeugdemancipatie (LWGGJ)
Postbus 132
5240 AC Rosmalen

Afdelingswerkgroepen Jeugdemancipatie / Pedofilie

Amsterdam Blauwburgwal 7-9
Deventer Postbus 692
Eindhoven Postbus 440
Goes Wijngaardestraat 9
Den Haag Gr.Hertoginnelaan 203
Maastricht Rechtstraat 20
Nijmegen Postbus 6728
Rotterdam Kon.Emmaplein 1
Tilburg Postbus 1251
Utrecht Wittevrouwensingel 100
Venlo Postbus 635
Zaandam Rode Zee 67
Inlichtingen over voorlichting:
t. 073 - 41 29 53

Overige kontaktadressen

Breda Postbus 3773
Groningen Postbus 1387
Hoogeveen Postbus 442
(kunstenaarskollektief)
Leiden Postbus 136
(B. Füss)
Tiel St.Agnietenstr. 19

Komitee Kindervuist

Kindervuist Postbus 255
Doorn.

Kinder telefoons

De kindertelefoons zijn bestemd
voor iedereen tot ongeveer 18
jaar en wil helpen met inlich-
tingen, raad en hulp. Kinder-
telefoons zijn anoniem, dat wil
zeggen dat niemand informatie
krijgt over de kinderen die
bellen.

Kindertelefoons zijn over het
algemeen bereikbaar op werk-
dagen van 4 uur 's middags tot
8 uur 's avonds.

Amsterdam	020 - 22 44 55
Dordrecht	078 - 17 42 19
Eindhoven	040 - 45 18 18
	040 - 44 44 11
Den Haag	070 - 72 42 42
Groningen	050 - 14 10 10
Heerlen	045 - 72 22 33
Maas en Waal	08870 - 58 00
Rotterdam	010 - 22 44 55
Utrecht	030 - 52 25 00
Venlo	077 - 1 88 88

Meisjes

Meisjestelefoon:	
Breda	076 - 22 25 90
Enschede	053 - 30 35 78
Land van Cuyk	08855 - 52 66
Leiden	071 - 12 60 52
Maastricht	043 - 1 19 65
Nijmegen	080 - 22 28 01
Utrecht	030 - 32 20 20
Zoetermeer	079 - 16 46 69
Zwolle	05200 - 1 86 59

Jongens

Jongenstelefoon:	
Amsterdam	020 - 25 22 25

Even wennen...

de redactie

Tsja, beste lezer, het is even wennen. Ander papier, een andere drukker en een andere opmaakstijl.

Wij hopen dat de aanblik bevalt. Wij zijn er nu wel trots op, maar wij hebben nu ook nog niet gezien wat het eindresultaat zal zijn. Hier en daar zal er nog wel iets aan mankeren want ook voor ons is het even wennen.

Wat nog meer verandert is de prijs. Zoals we in het vorige nummer al in het vooruitzicht stelden zijn de tarieven nu geworden zoals ze helemaal links op bladzijde 2 staan. Aan prijsverhogingen valt niet te ontkomen, al went het nooit.

Op die pagina 2 staat ook een nieuwe redakteur vermeld: Hans Arts. Sinds een half jaar heeft men al aan zijn bijdragen - als medewerker - kunnen wennen. Een rijtje nieuwe namen staat hieronder vermeld als medewerkers: een nieuw Rotterdams opmaakteam dat na twee jaar hun Utrechtse voorgangers heeft afgelost. Tot de Utrechtse zeggen wij: hulde, hulde, hulde!

Wij kunnen ons voorstellen, dat onze abonnees en andere vrienden zich bezorgd afvragen, of NIKS het zal kunnen volhouden nu het de NVSH financieel zo bijzonder slecht gaat. Daar willen we graag het volgende van zeggen: Wat er ook gebeurt, NIKS blijft in 1982 gewoon verschijnen. Dan, tenslotte, wensen wij al onze lezers, maar met name onze abonnees, al datgene toe wat zij zich in 1982 zelf wensen!

Inhoud:

Gorrit Goslinga

SMAKELOZE KAAS MET GATEN

Ook Zwitserland heeft nu zijn Melai-rapport. Revolutionair kan het niet worden genoemd.

Bob Ferguson

AANSTOOT OF MACHTSMISBRUIK ?

Nog steeds is het onduidelijk wat er met de pornowet zal gebeuren. De discussie is hevig, maar is ze wel terzake?

Kees Waaldijk

...EN PEDO-SEKS DAN ?

Nieuw commentaar op het voorontwerp voor een anti-diskriminatie wet. Het COC heeft zich prettig laten beïnvloeden.

Medewerkers aan dit nummer:

Jacques van der Made, Marius, Maurice, Kees Waaldijk, Jan Wander en Bart van der Zande.

Ontwerp omslag en basisopmaak: Rik Wanders

Omslagfoto: Jan Pollaerts

4.	KINDERVRIJAGES OP SCHOOL	10.
	Over seksuele gevoelens van kinderen wordt meestal gezwegen. Zeker door leerkrachten. Nu maar eens niet.	
6.	Gorrit Goslinga GESNEDEN KOEK	12.
	BLIKVOER	14.
	LEESDIS	16.
9.	SNOEPCOED	17.
	PLAKPLEK en AGENDA	19.

Zwitsers Melai-rapport:

Smakeloze kaas met gaten

Ook Zwitserland heeft zijn Melai-Rapport, eigenlijk zelfs nog iets meer want het rapport van de deskundigenkommissie onder voorzitterschap van Prof. Dr. Iur. Hans Schultz bevat voorstellen tot herziening van het strafrecht op de punten: lichaam en leven, zedelijkheid, en de familie.

GORRIT GOSLINGA

Op het punt van onze interesse, de zedelijkheidsbepalingen aangaande leugnissen, is dit rapport nog zwakker van overtuigingskracht dan zijn Nederlandse pendant. Flauw en slap wordt telkens de weg van de minste weerstand gekozen om de redeneringen - als ze er al zijn - vertonen even grote lacunes als een Emmenthaler kaas. Eerst maar even de kern van de voorstellen, voordat ik dit harde oordeel ga onderbouwen.

Bepalingen

Met kinderen tot 14 jaar mag men geen seksuele handelingen verrichten; evenmin hen ertoe verleiden of - en dat is nieuw - ermee konfronteren. Als de dader nog geen 14 is gaat hij vrijuit; als hij nog geen 18 is of met het slachtoffer trouwt, kunnen de autoriteiten van vervolging afzien. Bij relaties waar gebruik wordt gemaakt van afhankelijkheid is de leeftijdsgrens 18 jaar; als de dader de ouder of grootouder is hoeft dit gebruik niet te worden aangetoond. In alle gevallen geldt een bijzonder krappe verjaringstermijn van twee jaar.

Schadelijkheid

In de toelichting begint de commissie-Schultz met een opsomming van de problemen rond de bestaande bepalingen - met de zelfde gren-

zen als hier: 16 en 21, voor homoseksuele contacten echter nog alleen 21. De commissie erkent als knelpunten: de hoogte van de leeftijdsgrenzen, het uitlopende karakter van de delikten, de schadelijkheid van zowel het delikt als de vervolgingsprocedure voor het kind. Als maatstaven hanteren de Zwitsers, blijkbaar niet gehinderd door kennis van recent onderzoek: leeftijd en persoonlijkheid van het kind, het karakter van de seksuele handelingen en het al dan niet aanwezig zijn van schuldgevoelens wegens overtreding van ouderlijke geboden bij 'aktieve slachtoffers'. Eerst bij dit laatste schadelijkheidskriterium duikt het eerste argument op: "er is vanuit de psychiatrische optiek op gewezen". De rest wordt simpelweg geponeerd.

Veertien jaar

Dat de commissie kiest voor het opheffen van het onderscheid tussen coïtus en andere seksuele handelingen, waarbij de gevestigde term 'Unzucht' het veld ruimt, valt wel te volgen. Maar bij de verantwoording valt de negatieve benadering op: de omstandigheden en het karakter van seksuele handelingen traumatiseren het kind soms ernstiger dan de coïtus, zo heet het. De norm ligt dus bij het meest ingrijpende! Ook de argumentering voor de nieuwe grens van 14 jaar is zwak. De commissie erkent eerst dat gro-

tere kinderen dikwijls seksueel initiatiefrijk zijn naar volwassenen toe en citeert daarbij een onderzoek uit 1967 waaruit blijkt dat van de 150 onderzochte 12-16-jarige meisjes die geneukt waren, 110 geen aansporing van de daders nodig hadden. Vervolgens verwerpt men andere maatstaven dan leeftijd: rijpheid omdat de dader zich dan op strafuitsluitende vergissing zou kunnen beroepen, 'ervarenheid van het kind' omdat dit zou leiden tot een proces tegen het 'verdorven' 'slachtoffer'. Dan wordt uiteindelijk een lagere leeftijdsgrens afgewezen omdat:

1. daardoor een extra artikel nodig zou zijn met lagere straffen bij 'slachtoffers' tot 14 jaar - waarom dit moet zegt men niet;
  2. niet met zekerheid kan worden uitgesloten (al weer het negatieve uitgangspunt!) dat vroege seksuele ervaringen jonge mensen kunnen schaden of in hun psychische ontwikkeling bedreigen;
  3. omdat de buurlanden 14 jaar hanteren, behalve Frankrijk dat 15 heeft.
- Opnieuw springt de gemakzucht in het oog: geen poging is gewaagd om de gevallen waar schade waarschijnlijk is te omschrijven en de strafbaarheid daarop toe te schrijven.

Trouwen mag ook

Tegenover de duidelijke verbetering dat daders die zelf nog geen 14 zijn, vrijuit gaan staat de even duidelijke en evenmin gemotiveerde verslechtering dat ook het konfronteren van kinderen met seks al strafbaar wordt. De toelichting maakt wel duidelijk dat hier niet aan krapbehuisde ouders wordt gedacht, maar wel bijvoorbeeld aan vriende stellen die ontdekken dat kinderen hen gadeslaan maar hen niet wegsturen. De verlaging van de maximumstraf tot 5 jaar tuchthuis wordt mogelijk door het onderbrengen van de gevallen met geweld of dreiging naar een drastisch uitgebreid aanrandingsartikel, waarvoor 15 jaar als maximum staat. Opmerkelijk is de mogelijkheid tot afzien van vervolging - de Zwitserse wet kent veel beperktere seponseermogelijkheden

dan de Nederlandse - als de dader 14-17 jaar is of met het slachtoffer trouwt. Dit verantwoordt de commissie met de motivering dat het om "enigermate natuurlijke betrekkingen" gaat bij qua leeftijd passende partners, respektievelijk om "serieuze liefdesverhouding van een oudere man tot een jong meisje binnen de beschermde leeftijd". In Zwitserland bewijst een man dus serieus te zijn door met een meisje van 12 of 13 te trouwen. Over vrouwen en jongetjes geen woord, evenmin over homoseksuele relaties waar partners niet kunnen trouwen om te tonen dat het hun ernst is. Dat rijmt slacht met de gelijkstelling tussen hetero- en homoseks die het rapport elders warm bepleit.

Afhankelijkheid

De korte verjaringstermijn baseert Schultz op het niet opnieuw confronteren van kinderen met eerdere seksuele ervaringen, hetgeen belastend zou werken. De hogere leeftijdsgrens van 18 jaar bij afhankelijkheidsrelaties geldt, afge-

zien van de incestgevallen, alleen waar gebruik van die afhankelijkheid is gemaakt. De commissie bekent in de toelichting, eerst te hebben gedacht aan misbruik van vertrouwen of van onervarenheid als maatstaf, maar daarvan te hebben afgezien wegens de moeilijke bewijsvoering die zich bovendien tegen het slachtoffer zou kunnen keren als zijn onervarenheid omstreken raakt. Nu is, net als in het rapport-Melai, geen onderscheid gemaakt tussen gebruik en misbruik van afhankelijkheid.

Incest

Aansluitend bevat het rapport-Schultz nog een apart incest-artikel dat seksuele handelingen etc. met eigen kinderen of kleinkinderen tussen 14 en 17 verbiedt. Gebruik van afhankelijkheid is hier dus niet aan de orde. De commissie somt al toelichtend eerst een overtuigende reeks redenen op om een dergelijk artikel niet te handhaven: genetische noch psychische schade is aantoonbaar, het verstoort het familieleven

niet omdat het meestal in al verstoorde familieverhoudingen gebeurt, het vervolgingspercentage is zeer laag. Maar dit alles wijkt voor het ijzersterke: "er bestaan strafwaardige gevallen en de tijd voor volledige opheffing schijnt nog niet gekomen". Hierop volgt dan een loflied op het gezin als hoeksteen van de samenleving: seks tussen ouders en kinderen zou rolconflicten opleveren en zo de familie beroven van haar unieke karakter als sociale ruimte zonder seksuele betrekkingen. Twee vraagjes: Heeft de heer Schultz wel gedacht aan het bestaan van kloosters? En: heeft de heer Schultz wel eens van Freud gehoord?

Homoseks

Tot slot een verbetering: homoseksuele handelingen met personen vanaf 14 en homoseksuele prostitutie blijven niet langer strafbaar. Dit is dus analoog aan de opheffing van 248bis in Nederland, in 1971. Afgezien van het ontberen van de trouwmogelijkheid met 13-jarige 'slachtoffers' zijn homoseksuelen dus - mits ze uit handen van de militaire rechter blijven - strafrechtelijk gelijkgesteld. Gewoongetrouw onbeargumenteerd gaat de commissie er van uit dat van elke 14-jarige vaststaat of hij/zij hetero-, homo- of biseksueel is. De medici in de commissie, zo staat er trouwhartig achteraan, hebben hun kollega's hiervan overtuigd.

Konklusie

Samenvattend stel ik vast dat het rapport enkele wettelijke verbeteringen voorstelt maar teveel zonder meer bij het oude laat en dat onvoldoende beredeneert. Waar het rapport-Melai tenminste de verdienste heeft dat het tot tegenspraak prikkelt, lukt het rapport-Schultz doorgaans niet meer uit dan een schouderophalen. Hopelijk zijn critici in de Confoederatio Helvetica tijdig attent op het aanvechten van deze zwakheden, zodat er een beter onderbouwd wetsvoorstel aan het parlement kan worden voorgelegd.

Foto: Peter Dekkers

De lange weg van de pornowet

Aanstoot

of

machtsmisbruik?

PORNOGRAFIE IS NIET HETZELFDE ALS SEKSUEEL GEWELD, EN MACHTSMISBRUIK KOMT IN MEER GESCHRIFTEN EN AFBEELDINGEN VOOR DAN DIE WELKE TOT NU TOE NOG 'AANSTOOTGEVEND' HETEN. GAAN WE STRAKS ROEPEN VAN "TWEVE VIER NUL, FLAUWEKUL" OF MOET ER EERST NADER ONDERZOEK GEDAAN WORDEN VOORDAT DE PORNOGRAFIEWET KAN WORDEN GEWIJZIGD? DE DISKUSSIE IS NIET ALTIJD EVEN DUIDELIJK, HET ZOEKEN IS NAAR DE JUISTE KRITERIA.

Eerst een stukje voorgeschiedenis. In 1973 kwam de advieskommissie zedelijkheidswetgeving (kommissie-Melai) met een voorstel tot wijziging van artikel 239 (exhibitionisme) en 240 (pornografie) uit het wetboek van strafrecht. In art. 240 wordt gesproken van geschriften, afbeeldingen of voorwerpen die aanstotelijk zijn voor de eerbaarheid. Het is verboden zulke dingen openlijk ten toon te stellen, te verspreiden of aan personen onder de 18 jaar te geven of te laten zien, al wordt er de laatste jaren vrijwel niemand meer om vervolgd. Vooral met de omschrijving "aanstotelijk voor de eerbaarheid" kan geen rechter meer uit de voeten. Vroeger lag dat simpel: bloot gaf aanstoot. Maar nadat in 1977 bij een proces rond de film "Deep Throat" de rechter-kommissaris tot de konklusie was gekomen dat niet wetenschappelijk verantwoord kan worden vastgesteld wanneer die aanstoot nu wel of niet wordt gegeven, hadden producenten en verkopers van pornografisch materiaal in feite vrij spel.

BOB FERGUSON

In het Melai-advies van 1973 werd gezegd dat de schadelijkheid van pornografie niet vaststond en dat er dus geen reden kon zijn het verspreiden ervan te verbieden. Alleen onverhoedse konfrontatie en het verstrekken aan personen onder de 16 jaar moest strafbaar zijn. De omschrijving "aanstotelijk voor de eerbaarheid" bleef ongewijzigd. Er gebeurde echter een aantal jaren niets met het advies omdat de toenmalige minister van justitie Van Agt het in zijn buro had weggegooid. Hij had helemaal geen behoefte aan meer vrijheid op dit gebied.

Schadelijk

Eind 1979 kwam de nieuwe justitieminister De Ruiter eindelijk met een wetsontwerp. Het volgde de adviezen van de kommissie Melai vrijwel geheel: bescherming tegen ongewenste konfron-

tatie en bescherming van de jeugd. Nieuw is dat niet meer gesproken wordt van "aanstootgevend" maar van "schadelijk". De mogelijkheid is hiermee geopend om het begrip pornografie (het woord komt overigens niet in de wet voor) los te koppelen van alleen seks en bloot. Maar niemand heeft nog een duidelijke invulling gegeven van wat er nu wel en wat niet schadelijk moet worden geacht.

Het wetsontwerp van minister De Ruiter moet nog behandeld worden, maar inmiddels is een heftige discussie losgebroken doordat met name feministische groeperingen wijzen op de toenemende gewelddadigheid en vrouw-vijandigheid die in de pornografie gemeengoed wordt. Begin 1980 leidde dit tot een opspraakmakend artikel in Opzij, een massale betoging in Utrecht en felle acties tegen seksbioscopen en sekswinkels.

edit

Tegelijkertijd startte de landelijke werkgroep jeugdemancipatie een discussie over kinderpornografie waarin vooral de produktiekant centraal stond: hoe komt pornografisch materiaal tot stand en wie beslist daarover? De konklusies zijn verwoord door Els Peters, Jan Schuijjer en Hans Zwerus in het artikel "Strijd tegen kinderporno is een strijd tegen machtsmisbruik", afgedrukt in NIKS nr. 8 van oktober 1980. Aanvankelijk was in de LWGJ een onvruchtbare weg ingeslagen door pornografie zodanig te omschrijven dat daaronder alleen voorstellingen vallen die misbruik van machtsrelaties weergeven. Op die manier kun je alleen maar tot de slotsom komen dat porno slecht is omdat je het begrip porno tot het slechte beperkt. Onder porno

wordt over het algemeen meer verstaan en het is juist belangrijk om af te bakenen waar de grens ligt tussen goedaardige of zelfs bevrijdende afbeeldingen en uitingen van seksisme en machtsmisbruik.

Over het algemeen stelde men zich binnen de LWGJ steeds op het standpunt dat niet pornografie zelf het kwaad is dat het eerste bestreden moet worden, maar dat de bestrijding van kwaadaardige vormen van kinderporno een onderdeel moet zijn van een algemene strijd tegen de bestaande machtsverhoudingen, tegen misbruik van macht door volwassenen over kinderen.

De nadruk ligt daarbij op de produktiekant. Juist omdat die niet geneigd is rekening te houden met het belang van het kind of met zelfbeschikkingsrecht. Het kind vervalt tot marktwaarde en wordt geëxploiteerd. Door het soepele vervolgingsbeleid heeft de kommercie de vrije hand en er valt geld als water te verdienen. Er is dan ook alle reden om te twijfelen aan de vrijheid die de deelnemers hebben om te beslissen of ze aan een pornografische produktie meewerken of niet. De onmondige positie van kinderen maakt het tot makkelijk manipuleerbare handelsobjecten.

Huiswerk overdoen

Het afgelopen jaar, en vooral de laatste maanden daarvan, is de discussie over de pornografiewetgeving weer volop losgebarsten. Een groep vrouwen in Amsterdam verrichte onderzoek naar de houding van vrouwen tegenover pornografie en seksuitbeelding en publiceerde daarover. Vrouwen Tegen Porno schreef een brief aan de Kamerkommissie van justitie waarin ernstige kritiek wordt geleverd op het nog steeds te behandelen wetsontwerp van De Ruiter. Zij vinden dat tot nu toe te weinig aandacht is besteed aan onder meer het verband tussen gewelddadige porno en feitelijk seksueel geweld, aan het diskriminerende karakter van pornografie, aan kinderpornografie en aan de produktiekant. De politici wordt aangeraden hun huiswerk over te doen en na grondige studie met een beter wetsvoorstel te komen. In het opinieblad voor vrouwen "Serpentine" van oktober 1981 geven Yvonne Quispel en Hanneke Acker aan waarom de discussie over pornografie niet aan de politici kan worden overgelaten. Eerder al schreef Yvonne Quispel, feministisch criminologe in het maandblad voor de reklasering van september 1981 een artikel

waarin zij zich onder meer afvraagt of het strafrecht wel het juiste middel is om porno te bestrijden. Er zijn ook andere juridische middelen denkbaar, zoals bijvoorbeeld een goede antidiskriminatiewetgeving. Ook in dit artikel wordt er gepleit pornografie nu niet uit de strafwet te halen, maar eerst grondiger onderzoek te doen. In de Volkskrant barstte een heftig heen- en weergeschrijf los toen het Tweede Kamerlid Hein Roethof (PvdA) de kritiek bestempelde tot "feministische fatsoensrakkerij" en "betutteling in een nieuw jasje". (Open Forum, Volkskrant 10, 12, 17, 25 en 26 november).

Drie elementen uit de pornografiediskussie verdienen met name de aandacht. Ten eerste het al of niet oorzakelijk verband met geweld, machtsmisbruik en vrouwvijandigheid. Dan de plaats van de kinderpornografie en tenslotte de juridische kant van de zaak.

Kreten als "porno is de theorie, verkrachting de praktijk" en "porno is heteroterreur" vestigen de aandacht op een bepaald onderdeel van de pornografie: de uitbeelding van gewelddadige fantasieën, waarin de man de vrouw gebruikt en niet zelden mishandelt om aan zijn gerief te komen. De kritiek richt zich niet op het tonen van erotiek of bloot maar op de puur commerciële miljoenenindustrie die gemanipuleerde behoeften op het gebied van de seksualiteit misbruikt. Veel mensen die voor de afschaffing van een pornografieverbod zijn wijzen erop dat wetenschappelijk onderzoek zou hebben aangetoond dat er geen verband bestaat tussen pornografische verbeelding en werkelijk maatschappelijk gedrag. In feite bedoelen ze dan dat er geen onderzoek is waaruit een verband duidelijk blijkt en dat het onderzoek dat er op dit gebied wel gedaan is weinig uitsluitsel geeft. Meestal wordt verwezen naar een aantal kleine Amerikaanse onderzoekjes die van veel kanten bekritiseerd en als onzorgvuldig gebrandmerkt zijn, en naar een Deens onderzoek van Kutchinsky uit 1973. Dit laatste onderzoek is gebaseerd op politiestatistiek, wat op zich al geen erg goede methode lijkt, en veegt bovendien allerlei uiteenlopende delicten op één hoop. Kutchinsky kwam tot de slotsom dat na het vrijgeven van pornografie in Denemarken enige daling merkbaar was van het aantal zedendelicten waarbij jeugdigen waren betrokken, maar dat er geen invloed merkbaar was op het aantal seksuele geweldsmisdrijven tegen vrouwen.

Seksistisch en erger

Hoewel het zeer juist is te wijzen op het gewelddadige en onderdrukkende van veel pornografie bestaat momenteel de neiging om in dezelfde fout te vervallen die de LWGJ in 1980 aanvankelijk maakte: porno wordt gedefinieerd als iets slechts zodat de discussie uitermate verwarrend en in feite onmogelijk wordt. Tijdens het eeuwfeest van de NVSH vond een middagforum plaats over "porno als vorm van seksueel geweld tegen vrouwen". De onduidelijkheid en scherpe polarisatie was voorspelbaar. Zo ook tijdens een themadag over pornografie op 10 november in Nijmegen: het podium bezet, de mannen de deur uit gewezen en daarna veel geroep van leuzen. Niemand wordt hier veel wijzer van. De beperking werkt naar twee kanten verlamd. Niet alleen kweekt men onbegrip door het begrip pornografie te beperken tot alleen gewelddadige of vrouwonterende vormen (in de homowereld kan men daar bijvoorbeeld weinig mee), maar ook halen anderen hun schouders op omdat het er alle schijn van heeft dat zeer selectief gehamerd wordt op pornografische vertoningen met argumenten die een veel algemenere geldigheid hebben. Wordt er in de reclame en op TV niet evengoed gewerkt aan het instandhouden van het mannelijke superioriteitsbeeld? Is ons onderwijs en ons cultureel leefklimaat er niet een

edit

tekening: Sydney Smith

waarin overal weer de vrouw tot objekt wordt gemaakt? Verandert dat als je porno verbiedt? Nee natuurlijk niet, je verbiedt dan immers alleen een specifieke uiting van iets wat je veel grondiger zou moeten bestrijden. Overigens signaleer ik alleen gevoelens. Persoonlijk vind ik de argumentatie juist dat het niet aangaat om "een beetje verkrachten en een beetje martellen" dan maar door de vingers te zien. Maar het woord pornografie acht ik ongeschikt om de grens aan te duiden. De afbakening van wat wel en niet moet worden tegengehouden ligt op een ander niveau.

Kinderen

Zowel het advies van de commissie-Melai als het huidige wetsontwerp willen jeugdigen ekstra beschermen tegen een konfrontatie met pornografisch materiaal. Ook het recente advies van een Zwitserse juridische commissie, (zie het artikel op pag. 4) stelt een aparte strafbaarstelling voor het ter beschikking stellen van porno aan personen onder de 14 jaar. Blijkbaar wil men nog steeds dat jeugdigen in een seksueel vakuum opgroeien. Laat ik hierover kort zijn: er is geen reden om pornografie die door volwassenen gezien mag worden voor kinderen weg te stoppen. En het gaat de wetgever in elk geval niet aan door middel van het strafrecht een algemene opvoedingslijn af te dwingen.

Waar de politici zich tot nu toe nog niet mee bezighielden is de produktie van pornografisch materiaal waar kinderen een rol in spelen. Ook hier treft men de laatste jaren een sterke vergroving aan. Niet omdat, zoals men overal geschrokken opmerkt, steeds jongere kinderen er bij betrokken raken. Maar omdat er steeds meer kinderen gedwongen worden zich in situaties te laten fotograferen en filmen waar ze zich vrijwillig nooit in zouden begeven. Omdat hier niet alleen machtsmisbruik wordt uitgebeeld en verheerlijkt maar ook toegepast. Ik denk dan niet aan de vele privé-foto's die in een goedaardige sfeer tot stand komen en later in pornoblaadjes verschijnen, al valt daar ook wel het een en ander over te zeggen. Ik heb het over kwaadaardige vormen van pornoproduktie, over het ronselen van adoptiekinderen uit het buitenland bijvoorbeeld. Over volwassenen die dik verdienen aan kinderen omdat er een geweldige markt voor is.

In dat opzicht zou de wet bescherming kunnen bieden aan machtszwakken in de samenleving: bescherming tegen uitbuiting. Het zou beter zijn als daarbij geen leeftijd werd genoemd, want dat is een slecht criterium. Helemaal onjuist is wanneer die bescherming zich wel uitstrekt tot elke vorm van seksualiteit en niet tot andere gebieden, zoals geweld. De kwaadaardige vormen van kinderpornoproduktie staan in nauw verband met mishandeling, prostitutie en incest. De afbakening tussen wat wel en niet kan loopt door veel terreinen heen die nu een aparte naam hebben. In een TV-uitzending over incest op 5 april 1981 (Brandpunt) maakte de Amsterdamse vertrouwensarts Dr. Koers duidelijk dat het hem er niet om ging het knuffelen en vertrouwelijke vrijen van ouders met hun kinderen aan te vallen. Hij trok de grens daar waar de relatie onvrij wordt, waar die afgedwongen wordt. Waar het kind aan de ene kant het gevoel heeft er niet meer uit te kunnen, en aan de andere kant het gevoel heeft ter beschikking te moeten zijn voor de wensen van de ouder. Wanneer de ouder het kind voor zichzelf nodig heeft en het kind daar geen "nee" tegen kan zeggen. Een criterium als door Koers aangegeven kan ook op andere gebieden, waaronder pornografie, worden toegepast, en niet alleen als het over kinderen en hun ouders gaat. Het zit hem niet in de seksualiteit, ook niet in de leeftijd, maar in de vrijheid.

edit

Nadere studie over een aantal facetten van de pornografie, met name in de produktiekant, is nodig. Of het beter is artikel 240 zo lang ongewijzigd te laten weet ik niet. De zaak moet in elk geval niet voor jaren de ijskast in. Het sleept al veel te lang. Als de politici huiswerk opkrijgen dan moet daar ook maar een einddatum bij gegeven worden. Tenslotte gaat dat op school ook zo.

De werkgroep jeugdemancipatie en het GOC werken op dit moment samen aan een voorstel om de hele zedelijkheidswetgeving in één keer te herzien. Gedacht wordt aan het vervangen van de noemer "seksualiteit" en de daarbij genoemde leeftijdsgrenzen door algemene criteria als dwang en machtsmisbruik. Zoals ik het nu overzie zitten we dan heel dicht bij wat Vrouwen tegen Porno wil en als de discussie niet in misverstanden verzandt zou op die manier een politiek geluid kunnen ontstaan waar de PvdA nog wat van kan leren. Duidelijk is in elk geval dat het niet het al of niet onverhoeds aan de (jonge) man brengen van vieze plaatjes of praatjes is waar de wetgever zich in eerste instantie over moet uitspreken. Eerder moet gedacht worden in termen van macht, geweld en diskriminatie. En van mij mag dat gerust in een veel breder kader gezien worden dan dat van de seksualiteit of wat juristen daaronder verstaan.

Homo-diskriminatie verboden

... en pedo-diskriminatie dan?

IN SEPTEMBER 1981 PUBLICEERDE DE REGERING EEN VOORONTWERP VAN EEN WET GELIJKE BEHANDELING. DIT VOORONTWERP IS (MET ^{HET} ADVIES OVER DE WETTELIJKE BESTRIJDING VAN DISKRIMINATIE WEGENS HOMOFILIE) GRATIS SCHRIFTELIJK TE BESTELLEN BIJ DE VOORLICHTINGSDIENST VAN CRM, POSTBUS 5406, 2280 HK RIJSWIJK.

EEN WET GELIJKE BEHANDELING ZOU DISKRIMINATIE OP VERSCHILLENDE GRONDEN MOETEN GAAN VERBIEDEN. HET VOORONTWERP NOEMT ER VIER: "GESLACHT", "HOMOFILIE", "HUWELIJKSE STAAT" EN "GEZINSVERANTWOORDELIJKHEID".

In NIKS van oktober 1981 heeft Bob Ferguson al kritiek geuit op de beperkte opzet van dit voorontwerp, én op het COC dat genoeg zou nemen met deze beperktheid. Inderdaad heeft het COC zich in de ambtelijke werkgroep die aan de voorbereiding van dit voorontwerp heeft meegewerkt, niet sterk gemaakt voor uitbreiding van het diskriminatieverbod over pedo-diskriminatie. In het licht van de uitspraken van het COC-kongres van november 1980 heeft het COC hier gefaald.

Maar, het COC heeft de kans om ten halve te keren: Tot 1 februari 1982 kan iedereen commentaar leveren op het Voorontwerp. Het COC is druk doende zo'n commentaar voor te bereiden.

Kommentaar

Zoals het er tijdens het schrijven van dit stukje uitziet, zal het COC een commentaar schrijven met een strekking waar ook de Werkgroep Jeugdemancipatie zich achter heeft gesteld: In een op 2 december 1981 door deze Werkgroep aangevoerde motie staat te lezen:

"dat een in te stellen Wet Gelijke Behandeling zodanig zal dienen af te wijken van het gepubliceerde voorontwerp, dat verboden wordt:

1. diskriminatie wegens gedrag in strijd met toegeschreven geslachtsrollen;
2. diskriminatie wegens beleving van alle relationele of seksuele voorkeuren".

Voor de duidelijkheid: Een Wet Gelijke Behandeling zal wettelijke diskriminatie (zoals die bijvoorbeeld in het Wet-

KEES WAALDIJK

KEES WAALDIJK maakt deel uit van de landelijke COC-werkgroep wetgeving en van de Denktank.

boek van Strafrecht voorkomt) buiten schot laten. Vooral diskriminatie door partikulieren (ontslag e.d. zal door zo'n wet verboden worden.

In het COC-kommentaar zal er waarschijnlijk voor gepleit worden om homo-diskriminatie van twee kanten te bekijken:

Eerzijds is homodiskriminatie een vorm van seksediskriminatie. Bijvoorbeeld: Omdat iemand een man (en geen vrouw) is, mag hij geen intieme relatie met een man aanknopen. Er bestaan meer dergelijke vormen van seksediskriminatie. Men denke bijvoorbeeld aan diskriminatie op grond van travestie: Waarom mogen vrouwen wel, en mannen niet in een jurk over straat lopen? Het COC zal er voor pleiten al deze vormen van diskriminatie onder het verbod van diskriminatie op grond van geslacht te laten vallen.

Anderzijds is homodiskriminatie een vorm van relationele diskriminatie. Onder relationele diskriminatie is dan te verstaan: een anders behandelen op grond van:

- het geslacht van de partners (homo-/hetero-/biseksualiteit);
- de leeftijd van de partners (pedofilie);
- de juridische vorm van de relatie (huwelijkse staat);
- het aantal van de partners;
- de economische vorm van de relatie (gezinsverband of niet);
- enzovoort.

Het COC zal ervoor pleiten om al deze vormen van "diskriminatie op grond van de beleving van seksuele en relationele voorkeuren" wettelijk te verbieden.

Ook pedodiskriminatie is van twee kanten te bekijken: het is een vorm van relationele diskriminatie én een vorm van diskriminatie op grond van leeftijd. Omdat een verbod van diskriminatie op grond van leeftijd er voorlopig niet in zit, blijft er voorlopig niet veel anders over dan het zoeken van aansluiting bij een Wet Gelijke Behandeling, waarin relationele en seksediskriminatie verboden gaan worden.

Emancipatiecommissie

In 1977 is, vooral dankzij de Emancipatiecommissie, het verbieden van homodiskriminatie gekoppeld aan de plannen voor het verbieden van diskriminatie op grond van geslacht. Nu worden er dus pogingen gedaan om het verbieden van pedo-diskriminatie daar weer aan vast te knopen. Omdat men soms wel iets van de geschiedenis kan leren, het volgende:

In 1978 wilde de regering niet zomaar het advies van de Emancipatiecommissie volgen om homodiskriminatie te verbieden. Eerst werd een ambtelijke commissie om advies gevraagd. Een antwoord moest worden gevonden op twee vragen:

1. Is een verbod van homodiskriminatie nodig? M.a.w.: wordt er voldoende gediskrimineerd?
2. Is een verbod van homodiskriminatie aanvaardbaar? M.a.w.: Is er voldoende tolerantie?

Gelukkig werd de commissie zó samengesteld, dat beide vragen positief werden beantwoord.

Het is niet uitgesloten dat de regering deze vragen ook ten aanzien van pedodiskriminatie beantwoord wil hebben, alvorens met een voorstel tot een wettelijk verbod te komen. Gevreesd moet daarbij worden, dat de regering een eventuele commissie niet zó zal samenstellen, dat deze vragen met betrekking tot pedodiskriminatie positief zullen worden beantwoord. Reden te meer om er nu al op te wijzen dat deze vragen een onjuist uitgangspunt vormen.

De eerste vraag gaat eraan voorbij dat een heleboel diskriminatie blijft steken in het stadium van de zelfdiskriminatie: Uit angst voor benadeling geef je geen gevolg aan je voorkeuren; of als je er wel gevolg aan geeft, zorg je dat niemand het merkt. Dat gaat waarschijnlijk voor pedofilie nog veel meer op dan voor homoseksualiteit. En de tweede vraag is ronduit gevaarlijk. Het recht is er toch immers ook om minderheden te beschermen? Een verbod van pedodiskriminatie is ook al op zijn plaats als er nog geen meerderheid onder de Nederlandse bevolking is die pedofilie wél wil tolereren.

In het land der blinden

Kindervrijages op school

Johan

"OVER SEKSUELE GEVOELENS VAN SCHOOLKINDEREN WORDT MEESTAL GEZWEGEN. ZEKER DOOR LEERKRACHTEN. "DE VERKEERDE KRANT", HET LIJFBLAD VAN DE EINDHOVENSE AKTIEGROEP BEVRIJDING HOMOSEKSUALITEIT, DOORBRAK DIT STILZWIJGEN MET EEN OPENHARTIG ARTIKEL DAT WIJ ZO INTERESSANT VONDEN DAT WE TOESTEMMING VROEGEN (EN KREGEN) HET IN ZIJN GEHEEL OVER TE NEMEN. IN EEN INLEIDING ZEGT DE SCHRIJVER DAT HIJ ZICH BEWUST IS VAN DE KONSEKWENTIES DIE HET AFDRUKKEN VAN ZIJN VERHAAL KAN HEBBEN. KONSEKWENTIES WAT HEMZELF BETREFT: MOEILIJKE GESPREKKEN, MOGELIJK VERLIES VAN BAAN. MAAR OOK, EN DAT ZOU HIJ NOG ERGER VINDEN, MOGELIJKE GEVOLGEN VOOR DE KINDEREN. OUDERS KUNNEN IN PANIEK RAKEN. ZE DENKEN DAN: MIJN KIND DOET DAT TOCH NIET! KONTROLE EN REPRESSIE ZULLEN DAN STRAKKER AANGEHAALD WORDEN. DE HANDJES ZULLEN WEER GOED BOVEN DE DEKENS VASTGESESPT WORDEN. OM DERGELIJKE AFSCHUWELIJKHEDEN TE VOORKOMEN HEEFT HIJ ZIJN NAAM NIET ONDER HET ARTIKEL GEZET EN DIE VAN DE KINDEREN VERVANGEN DOOR VERZONNEN NAMEN.

Ik ben volwassen. Mijn kop zit volgestampt met 'volwassen' ideeën, vooral door ge- en verboden gekodeerde gedrags-ideeën. Mijn kinderideeën zijn er uit. Hoe ik in de broekspijp van mijn klasgenootje gluurde, hoe ik met mijn piemeltje speelde, hoe ik mij koning waande in een omgeslagen gordijn, hoe ik ballet deed met de vriendinnetjes van mijn zusje. Flikkerstrijd betekent voor mij ook een stukje kind-zijn terug te winnen. Ik kan afkijken bij kinderen hoe 't ook alweer moest. Daarom houd ik van kinderen.

Als leerkracht word ik ook gekonfronteerd met uitingen van seksueel-erotiese gevoelens van de kinderen. Hoe je daar als volwassene op reageert heeft veel invloed op de sfeer die kinderen voor de rest van hun leven aan seks verbinden. De manier waarop ik reageer is meestal niet de ideaalste. Het is niet zoals ik zelf zou willen. Het is meestal een ingehouden reactie, bepaald door mijn volwassenheid. Ingehouden vanwege angst voor het oordeel van anderen, of eigen twijfel: is dit wel goed wat ik doe? De reactie hangt ook sterk af van de situatie: ben ik alleen met een kind, of met de hele groep, of met kollega's die mij kunnen zien.

Blind

Ik werk met blinde kinderen. Voelen is voor hen een belangrijke vorm van contact, vandaar dat ze erg ongeremd zijn

in het aanraken en vastpakken. Blikken van anderen deren hen niet. Schaamte die ze op oudere leeftijd gaan tonen is aangepaard, aangeleerd, valse schaamte (ons-zienden schaamtegevoel waarschijnlijk ook). Veel kinderen zijn geïnteresseerd in mijn privéleven en vragen er uitgebreid naar. Mijn flikker-zijn remt ze niet in hun gedrag. Het is een soort naïef gedrag, niet negatief bedoeld, maar naïef in de zin van eerlijk, rechtstreeks, doen wat je lekker vindt, onbekend met represaille-maatregelen van de omgeving.

Al met al een unieke situatie. Bijna zoals ik er wel eens van droom dat mensen met elkaar zouden kunnen omgaan.

Ik ben situaties gaan opschrijven, die zich bij mij in de klas afspeelden. En dat is nog maar wat er op school plaatsvindt, laat staan op de slaapzalen van het internaat...

Lucie (11 jaar) pakt me onderzoekend beet, voelt uitvoerig in m'n kruis en vraagt: ben jij een jongen? heb jij een piemeltje? Ik kan niet anders dan bevestigend antwoorden. Dit is mijn eerste confrontatie met haar interesse en haar openheid. De andere kinderen reageren helemaal niet, en er is verder niemand in de klas, dus durf ik haar voelen wel toe te laten, verrast en opgewonden.

Ik ga naast Johan (12) zitten om hem te helpen. Hij pakt m'n hand en duwt die bij zichzelf in 't kruis, terwijl hij er zachtjes op duwt. Ik voel zijn stijve pikkie. Ik durf niet verder door te gaan, want de klasseleerkracht is erbij (aan de andere kant van het lokaal).

Frans (11) vliegt me elke keer als hij de klas binnenkomt, om m'n nek en drukt daarbij z'n zachte dikke buik stevig tegen me aan. Bij ons op school is omarmen en om nekken hangen een vaak vertoond gedrag (behalve tussen leerkrachten onderling) maar Frans doet 't wel héél speciaal, heel gevoelig en lief, en noemt mij zijn schatje.

Lucie's hand glijdt geroutineerd tussen Johan's broekband en blijft daar voor de rest van de les (zodat er van handenarbeid weinig meer komt). Johan laat 't toe met een soort vanzelfsprekendheid. Lucie geniet met een brede glimlach. Ik heb de angst dat er iemand van de gang af naar binnen zal kijken. Ik zeg er niets van, laat het toe, er zelf ook van genietend.

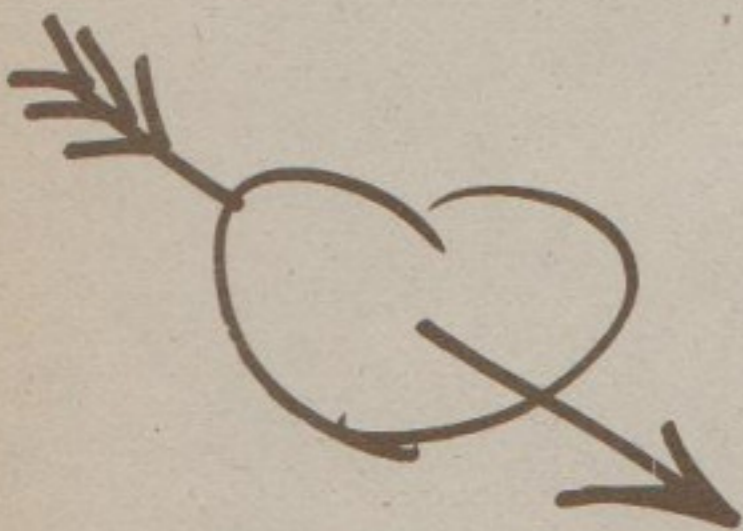
Ger (12 jaar) heeft veel last van z'n ontwakende driften. Zijn gesprekken gaan kontinu over neuken, zijn taal is doorspekt van dubbelzinnigheden en toespelingen. De schuine moppen zijn niet van de lucht. De rest van de klas is er nog niet zo aan toe en ze reageren dus maar alsof ze 't snappen.

Johan pakt m'n hand en voelt aan m'n arm. Heb jij blote armen? vraagt hij met een soort wellust en voelt en aait héél lief en zacht m'n arm, gaat met z'n vingers over de haartjes. Pakt dan m'n hand en duwt 'm weer in zijn kruis zachtjes duwend en over m'n arm strelend. Ik vraag hem of hij dat lekker vindt (een overbodige vraag natuurlijk), maar hij heeft geen behoefte te praten.

Ger neemt Rob (10) op schoot zodat hun kruizen dicht bij elkaar zitten. Hij wipt heen en weer terwijl ze druk allerlei grappen vertellen en Ger Rob goed bevoelt. Ik zeg niets, voel me

erg opgewonden raken en laat ze lekker hun gang gaan. Ik ben niet bang voor blikken van buiten, want tussen leerlingen onderling wordt heel wat gedrag getolereerd.

Lucie heeft haar hand weer in Johan's broek laten glijden. Naar haar zin kan ze 't niet goed genoeg voelen, dus maakt ze gewiekst zijn broek los. Maar dat is nog niet genoeg. Ze pakt Johan bij de hand, ze gaan staan. Ze trekt de broek + onderbroek naar beneden. Ze gaat er op haar knieën bijzitten, ruikt aan z'n piemeltje en tussen z'n billen. Ik ben doodsbang dat er nu iemand binnen zou kijken, dus zeg ik tegen Lucie dat dat niet kan, dat ze Johan niet mag uitkleden. Ik verzin het argument dat hij anders kou vat. Ik word me bewust van mijn eigen onhandigheid, niet te weten wat ik hiermee aan moet. Ik beperk de kinderen in hun lustbeleving, ik snoer ze de mond met nep-argumenten, vanwege mijn eigen angst en frustraties. Ook ik praat mezelf goed met het argument dat kinderen moeten leren wat ze in 't dagelijks leven wel en niet kunnen doen. Waarschijnlijk is dit het meest gebruikte argument van leerkrachten en opvoeders, om hun eigen angsten mee weg te praten.

Ger

Stephan (9) kruipt vaak bij me op schoot, legt zijn wang zachtjes tegen de mijne of betast voorzichtig mijn gezicht. Hij vraagt ook fluisterend of ik mijn flikkerspeldje niet op wil doen, want dan kan iedereen zien dat ik zó ben. Uit de mond van zo'n manneke klinkt dat als een hartverwarmende bezorgdheid.

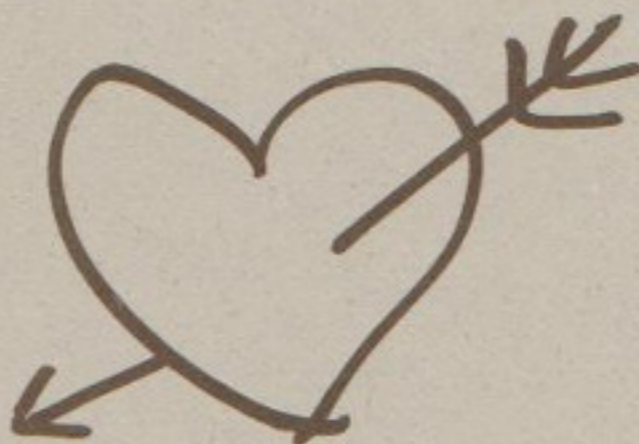
Ger bevoelt zowel Rob als Harry (11) uitvoerig in 't kruis. Hij rijdt tegen ze aan en vertelt allerlei verhaaltjes. Mijn aanwezigheid en die van de andere kinderen schijnt hem niet te hinderen. Ger maakte in 't begin veel negatieve opmerkingen over homo's, hij had daar duidelijk moeite mee. Hij zat konstant op te scheppen over zijn verlangen naar meisjes, over zijn pik-grootte en vrijlust. Hij schijnt zijn geflikvlooi niet in verband te brengen met homo-seksueel gedrag. Ik geniet ervan, wordt er ook erg geil van en laat het allemaal gebeuren.

Een keer hadden een paar kinderen ontdekt dat ik geld in m'n broekzak had. Ze wilden het "stelen" wat op een stevige stoeipartij uitliep. Uiteindelijk wilden ze mijn broek uittrekken. Razendsnel hadden ze m'n knoop en rits los en probeerden m'n broek omlaag te krijgen. Zo ver durfde ik niet te gaan. 't Was wel opwindend.

Ger gaat op tafel zitten, vóór Henry. Hij drukt Henry's hoofd bij zich in z'n kruis en maakt Henry duidelijk hem in 't kruis te wrijven en te ruiken. Henry vindt 't niet zo leuk, maar doet het wel. Ger knijpt Henry ook in 't kruis en tikt hem niet zachtzinnig tegen de ballen. Henry laat het allemaal toe.

Ger heeft Rob op schoot en vertelt hem geile praatjes. Ze praten openlijk over hun eikels, geven uitvoerige beschrijvingen zonder schaamte voor de rest van de klas. De handen bevoelen ondertussen de stijve pikkies in de broeken. Ger spreekt met Rob af 's middags bij zwemmen weer bij elkaar in 't zelfde hokje uit te kleden...

Stoeien met jongetjes heeft voor mij vaak iets eroties. Elkaars ledematen vastklemmen, krachten meten, het spel van: doen alsof je kwaad bent, maar het allebei héél leuk vinden, de spanning, de uitputting. Ik moet heel wat stoeipartijen voeren, sommige jongens schijnen er geen genoeg van te krijgen. Omdat het mannenbestand op het instituut beperkt is, wordt dit stoeien algemeen getolereerd en zelfs gewaardeerd voor een harmonieuze opvoeding van de kinderen (gemis van de vader, voorbeeld van stoerheid).

Ger heeft een truuk geleerd waarmee hij bij mensen geld kan ontfutselen. Ik wil wel eens weten hoe hij dat doet en stink er dus in: mijn 2 kwartjes verdwijnen in zijn broekzak. Ik pak hem bij zijn benen, houd 'm onderste boven en schud flink. De 2 kwartjes komen weer terug in mijn broekzak. Ger z'n hand ook. Ik grijp 'm vast om te voorkomen dat 't geld weer verdwijnt.

Nu volgt er een krachtmeting met kietelen, knijpen, wringen en volhouden. Plotseling maakt hij m'n broek los om met de andere hand vanaf de andere kant erbij te kunnen. Hij vond het blijkbaar net zo spannend als ik, want hij hield zijn hand zo wel 10 minuten op de warme bobbel in mijn onderbroek.

Vaak zit Ger aan tafel met z'n handen over z'n kruis te wrijven met een ernstig gezicht, helemaal vervoerd alsof hij elk moment klaar kan komen. Blijf daar maar eens onbewogen bij!

Opgeheven vinger

Voor 't eerst heb ik zelf 't initiatief genomen tot een "erotische handeling". Ik riep Mark (13 jaar) of hij bij ons kwam zitten: "Kom maar eens bij papa op schoot zitten", zei ik plagerig en trok hem op schoot... Mark is een heerlijk vrijerig joch. Ik sloeg mijn armen om hem heen en stopte mijn handen tussen z'n benen. Snel kwam ik hogerop en wreef zachtjes over de bobbel in z'n broek. "Hé, niet doen" zei hij. "Waarom niet? Vind je het niet lekker? vroeg ik". "Jawel, maar dan moet je wat harder wrijven". Hij pakte m'n hand en deed het voor. Zo zaten we even tot ik de andere kinderen weer moest helpen met hun werk; 't was heerlijk en spannend en link, want 2 minuten later kwam een moeder van een van de kinderen de klas in. Ineens voel ik me beschaamd, ik had iets gedaan wat niet mocht. Terwijl we het alle twee erg lekker gevonden hadden en 't voor mij niets ernstiger geweest was dan een spontane knuffel.

Tot voorheen waren mijn initiatieven beperkt gebleven tot een aai over een bol, een arm om een nek, of een kind zo eens lekker beetpakken. De kinderen zelf gaan veel gemakkelijker lichamelijk met mij en elkaar om. In mijn beantwoorden van hun initiatieven schommel ik heen en weer tussen wat kan en mag, en wat ik zou willen. Het is de tegenstelling tussen de kinderwereld en de volwassenwereld.

Soms laat ik me gaan, dan weer komt de Ouder met de opgeheven vinger in me naar boven. Een erg onzekere situatie voor iemand met een pedagogische taak. En nog steeds een onbespreekbaar onderwerp voor kollega's. Die zitten al te giechelen als ze 't over 't naaktstrand hebben.

Gesneden Koek

Hapklaar gezaagd

door: gorrit goslinga

N.V.S.H., hoe lang nog? Tijdens de laatstgehouden verenigingsraad op 28 november maakte het Algemeen Bestuur de indruk van een stel gedemoraliseerde kruidentiers die niet eens meer tot een wanhoopsaktie in staat zijn om het uit de gratie geraakte winkelcentrumje nog veer op te peppen. Op de dag dat ik dit schrijf, 18 december, lijkt de N.V.S.H. niet verder van een faillissement verwijderd dan de F.C. Utrecht. Daar wordt nog gekookt om behoud; bij de N.V.S.H. komt de leiding niet verder dan een los-zand-datte-vinger-het-kan-over-tweemaanden-wel-weer-beel-anders-liggen-begroting. De meest actieve afdelingen dekken hun bezit als de bliksem in in stichtingen om niet te worden meegesleurd, want: als de ontslaag-aanvragen van 11 personeelsleden niet worden toegekend is het al gebeurd.

Van ergerlijke kruidentiers-mentaliteit getuigde ook de gang van zaken rond de fooi van duizend gulden die de N.V.S.H. als jubileumgeschenk ontving van de Shell, een multinational met wel bijzonder vuile handen (Zuid-Afrika!). Het AB dacht aan de bezwaren uit de VR tegemoet te komen door de gift niet aan een beeldje of zo te besteden - hier spreekt de voorzitter - maar aan een typisch niet-Shell-achtig doel: een diaserie over het pessarium! Het AB kreeg daarin nog gelijk ook want een motie van

Ben Füss om dit bloedgeld te weigeren werd door de VR verworpen met 6 tegen 14 stemmen. Voor enkelen, onder wie Hennie Boselie, was dit aanleiding om hun lidmaatschap op te zeggen. Dat betekent, op zeer respectabele wijze, het einde van Hennies activiteiten in onze kaders. Ruim vijf jaar was hij actief in LWGP en later in WOPJE, en velen kennen hem als voorlichtingscoördinator en beheerder van de Rosmalense postbus. Die postbus blijft trouwens voorlopig nog wel ons officiële adres. Maar Hennie zal toch bovenal

herinnerd worden als eerste vader van opgroeiende kinderen die het als bestuurder en als voorlichter opnam voor pedofilie en seksuele jeugdemancipatie.

Organisaties

De LWG Jeugdemancipatie blijft inmiddels, met een beperkte menskracht en een nauw omschreven takenpakket, binnen de N.V.S.H. functioneren, zolang dat nog kan. Aldus besloot de vergadering van 2 december. Voor een overstap naar COC, PSVG of Humanistisch Verbond was meer huiver dan animo. Elk van de drie heeft toch een bepaalde image of kleuring die niet geheel de onze is; bovendien zijn het alle drie clubs die zwaar afhankelijk zijn van overheidssubsidies, hetgeen in deze barre tijden weinig zekerheid biedt. Het gemandateerde bestuur heeft wel een ander ijzer in het vuur, waarover wellicht de volgende maal meer. Ook is er weer een nieuwe kandidaat-voorzitter, opnieuw een lid van het vorige bestuur van de N.V.S.H. Het ziet er echt naar uit dat Bob Ferguson zich in 1982 weer volop op NIKS kan gaan concentreren. Overigens passeerde de tariefsverhoging van dit blad zonder discussie de LWGJ-vergadering. Ook WOPJE, het overlegorgaan van de afdelingswerkgroepen pedofilie en jeugdemancipatie en van de LWGJ, draait weer op een lage versnelling. Zes AWG's draaien voorlopig mee in de regelmaat van vier zaterdagse vergaderingen per jaar. Lukt deze opzet op den duur niet, dan wil coördinator Rinus Kooij op een soort nieuwsbriefstelsel overgaan. De AWG Groningen is hier niet meer bij betrokken, want die is en bloc overgestapt naar de plaatselijke COC-afdeling.

Wetgeving

Landelijk is de verstandhouding tussen LWGJ en COC konstruktiever dan ooit. Op twee fronten nu al werken we samen met hun politiek sekretariaat en hun LWG Wetgeving: bij het leveren van commentaar op de

Foto: Bob Ferguson

anti-diskriminatiewet -hun initiatief - en bij het ontwerpen van een alternatief voor de zedelijkheidsartikelen in de strafwet, welk karwei wordt geklaard door de gemeenschappelijke zogeheten denktank-commissie. Ten aanzien van beide punten ontplooiën we ook gekoördineerde initiatieven naar de kamercommissie voor justitie en naar de politieke homogroepen toe. De lijn waarop we samen zitten bij de anti-diskriminatiewet is: geen diskriminatie wegens gedrag in strijd met de toegeschreven geslachtsrollen of wegens beleving van welke relationele of seksuele voorkeuren dan ook. De denktank heeft een eerste voorontwerp van enkele van zijn leden in bespreking genomen, welk ontwerp neerkomt op een verdeling van wat van de zedelijkheidstitel over moet blijven over andere titels van het Wetboek van Strafrecht. Alleen voor dierenmishandeling - jawel, dat is een zedenmisdrijf - werd nog geen plaatsje gevonden. Het ziet er naar uit

dat de maatstaf van het lichamelijk zelfbeschikkingsrecht - een begrip dat sinds kort als grondrecht in de grondwet staat - erg belangrijk gaat worden. De beraadslagingen worden voortgezet.

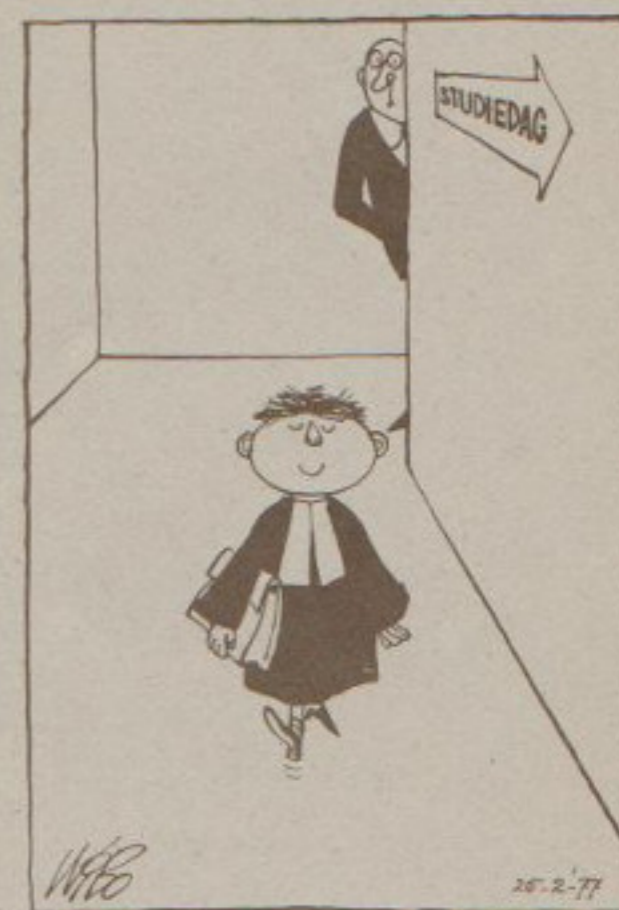
Ongeorganiseerd

Ook voor Kindervuist was de grootste demonstratie aller tijden, 21 november in Amsterdam, een groot succes. Alleen al het kraampje trok zoveel gerichte belangstelling dat er ruim vijfhonderd gulden werd omgezet en dat had nog heel wat meer kunnen zijn als we voor ongeveer de dubbele hoeveelheid buttons hadden gezorgd. De enige kinderbelangenbeweging lijkt betere tijden tegemoet te gaan want het ledental stijgt gestaag en CRM lijkt genegen een subsidie toe te wijzen aan KV als een 'maatschappelijke voorziening voor de ongeorganiseerde jeugd'. Het trainingsweekend voor begeleiders heeft geheel voldaan aan de verwachtingen van de deelnemers, zowel hun vaardigheden als hun motivatie zijn volgens eigen zeggen met sprongen vooruitgegaan. Zelf was ik gelijktijdig als KV-begeleider actief bij het maken van Kinderstem 5, die komt voor deze NIKS uitkomt. Een abonnement (twintig gulden voor zes nummers) is een manier om KV financieel wat bij te springen; dat kan ook door donateur te worden. Maandelijks vijf of tien gulden afstaan merk je nauwelijks en

KV is er mooi mee geholpen. Het handigste gaat dit met een kaart 'machtiging tot periodieke overschrijving', die op het postkantoor te krijgen is. Intrekken van de machtiging gebeurt met net zo'n kaart. Het gironummer is nog steeds: 322522 t.n.v. Kindervuist, AMSTERDAM.

Naar de grens?

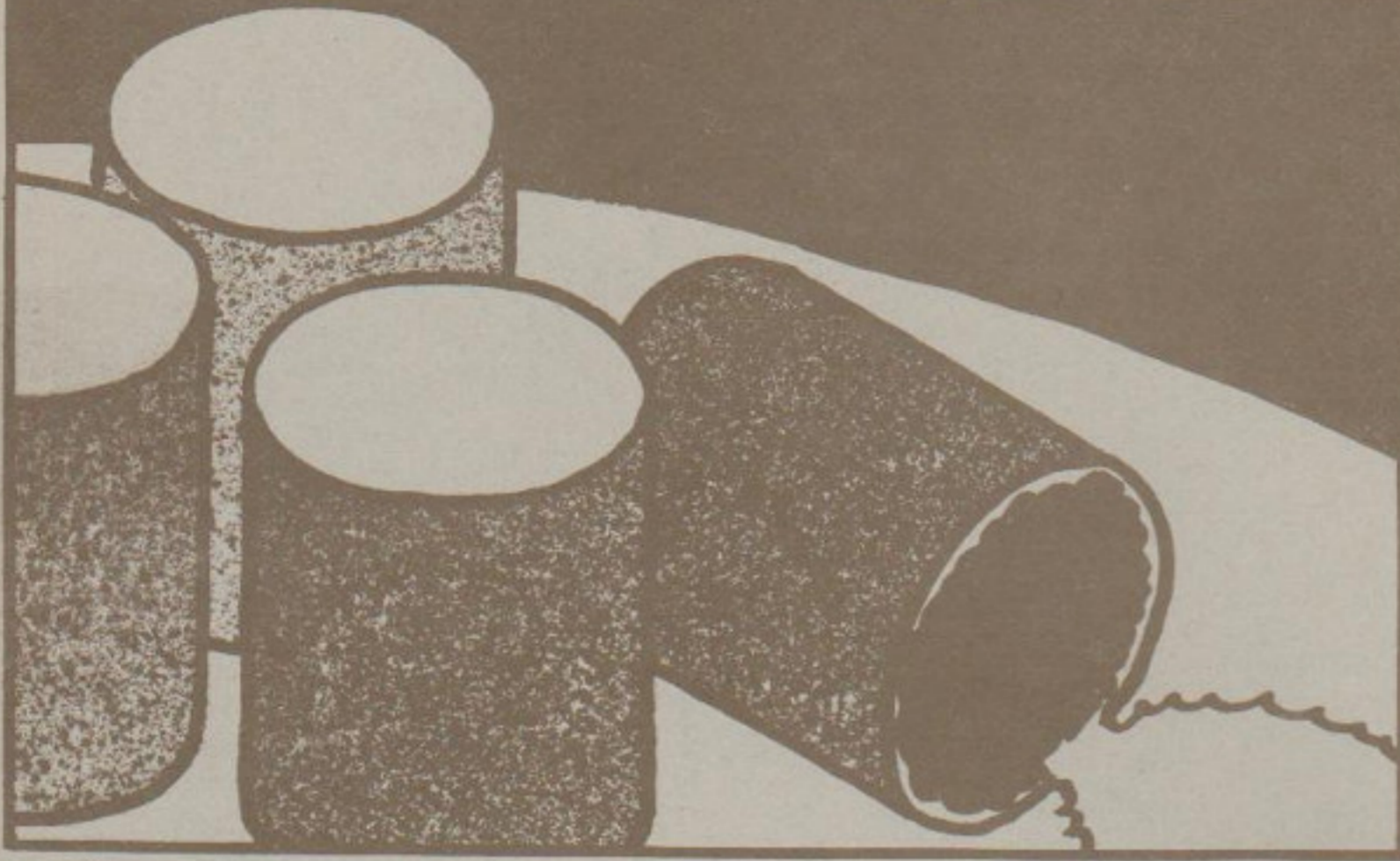
Tenslotte het symposium - de conferentie, de studiedag - onder de vlag van de Nationale Raad voor Maatschappelijk Welzijn. De benaming staat niet vast, de titel 'Waar ligt de grens?' is ook niet voor alle voorbereiders de beste, maar het onderwerp blijft wel de strafbaarheid

van seksuele contacten tussen volwassenen en kinderen. Als datum en plaats staan genoteerd 4 juni en de Reehorst in Ede. De doelgroep wordt gevormd door beroepsdeskundigen en dat zal in de deelnemersprijs terug te vinden zijn. Voor de ochtendzitting zijn gevraagd de professoren Dasberg en Melai; eerstgemelde voor een cultuurfilosofisch achtergrondverhaal, laatstgenoemde zal ingaan op de kritieken jegens het rapport dat zijn naam draagt. 's Middags zal Prof. Melai het dan moeten opnemen tegen een drietal critici van hetgeen hij over dit onderwerp in het rapport heeft opgenomen. Wie die critici zijn is nog niet vastgesteld: vele namen zijn genoemd, maar de voorbereidingsgroep weegt nog alvorens te gaan polsen.

tekening: Henk Groeneveld
uit: "Het Beroepsonderwijs" (ABOP)

blik~openers: hans arts; rik wanders.

Over een uurtje in het schuurtje

HET SPEL "OVER EEN UURTJE IN HET SCHUURTJE" VAN TEATERGROEP MACCUS UIT DELFT IS EEN VERVOLG OP DE EERDERE PRODUKTIE "NIKS TE DOEN". IN DAT SPEL VERANDERDEN SJONNIE EN PAULIEN EEN LEEGSTAAND HUIS IN EEN SPEELHUIS. ZE WERDEN DAARIN NOGAL GEDWARSDOORD DOOR BUURMAN SCHUITEMA ("SCHEITEMA!!!") DIE AL DIE HERRIE EN DRUKTE BEPAALD NIET ZAG ZITTEN.

In "Over een uurtje in het schuurtje" hebben de nu allebei elfjarige Sjonnie en Paulien paasvakantie en knappen hun speelhuis (het schuurtje) al schilderend op. Hun leefwereldje bestaat voornamelijk uit bravourgedrag en deugnieterij. Dat bestaan wordt plotseling verstoord wanneer Pauliens twaalfjarig nichtje Angelique komt logeren. Paulien en Sjonnie negeren haar bij aankomst volkomen. Iets waarvan Angelique behoorlijk baalt. Gelukkig voor haar probeert Sjakie, Sjonnie's zestienjarige broer, op omstandige wijze in de gunst te komen. Sjakie bluft met z'n crossbrommer, die al tachtig kan. Ook vertelt hij dat ie samen met z'n even oude vriend Gert in een band gitaar speelt. Op haar beurt vertelt Angelique dat ze aan judo doet en daagt Sjakie uit voor een partijtje met een zak patat als inzet. Sjakie verliest het duel en in z'n marmelijke trots aangetast wil hij snel de benen nemen. Angelique weet toch de toezegging af te dwingen om elkaar over een uurtje in het schuurtje te ontmoeten en dan de verdiende patat te gaan halen. Gert belooft Sjakie de nu zo verlangde gitaarles als hij erin slaagt Angelique te versieren (hij is toch

zeker een man...). In contrast hiermee bezingt Sjakie z'n onzekerheid ten opzichte van meisjes en dat hij ondanks z'n zestien jaar nog steeds niet weet hoe hij moet vrijen. Die nacht probeert Schuitema met een grote balk en een touw het schuurtje af te sluiten, wat tot spannende situaties leidt. De volgende dag komt Sjakie bij Gert met het idee om een echte band op te richten. Gert vindt het echter belangrijker te weten of Sjakie 'het' al gedaan heeft met Angelique. Sjakie maskeert z'n onzekerheid met een flinke blufpartij, die toevallig door Angelique wordt afgeluisterd. Ze stormt naar voren en ontluistert Sjakie voor de ogen van diens vriend. Hij is door nog wel liefst een vrouw in z'n hemd gezet en de mannelijke gedragscode dwingt hem haar te lijf te gaan. Dat wordt net op tijd voorkomen door Paulien, die met een stok beide jongens verjaagt. Vanaf dat moment blijkt dat de meiden het toch best wel samen kunnen vinden. Ze proberen elkaar te overtreffen in verhalen over hoe ze nu alles even geklaard hebben. Dat overtreffen gebeurt dan op een nogal jongensachtige wijze ... Ze zijn in triomfstemming en zingen het meidenlied:
"Jongens die denken dat ze bincken zijn,
denken dat ze alles beter weten /
dat ze slimmer als de meiden zijn,
nou die jongens kunnen wij wel vreten.
Wij zijn beiden meiden ...
en dat is maar goed /
we doen niet wat ze zeggen,
vechten als het moet.
Wij zijn beiden meiden,
houden ons niet stil /
laten ons niet pakken ...
tegen onze wil.
Meiden meiden meiden,
hebben samen gein /
de jongens mochten willen,
dat ze meiden zijn".

Wanneer de meiden daarop besluiten om te gaan schilderen en even verdwijnen om werkkleren te gaan zoeken, zingt Sjonnie een liedje over z'n eerste natete droom. Hij besluit met de wens dat hij binnenkort maar weer eens zo zal dromen!

Paulien en Angelique komen omgekleed in kleren van Pauliens moeder terug. Het is heel verleidelijk om de hoofddoeken in de jurkopening te duwen zodat ze 'grote borsten' krijgen. Dit doet Paulien schelden op de jongens, die zichzelf maar het recht toeëigenen om een elleboog tegen de borsten van een meisje te duwen wat dan heel pijnlijk is. Ze vraagt zich af of ze geen ongelijke borsten heeft of zal krijgen. Angelique voelt dan even aan Pauliens borsten maar kan niets ontdekken. Het blijkt dat ze het niet erg zouden vinden om zelf grote borsten te hebben. Bij het spel wat dan volgt, zakt de borstvulling naar beneden, waardoor Angelique volgens Paulien moet bevalen. Angelique wordt dan door Paulien gefeliciteerd, omdat ze moeder is geworden van een beeldige gele vitrage. Daar zit een gat in, zodat het wel een dochter zal zijn... Om het gat zitten wat rafels, wat hen weer tot de vraag brengt of ze 'beneden ook al haar hebben'. Ze gaan het schuurtje in om dat te controleren, want dat kunnen ze zo openlijk toch niet doen.

Als ze terugkomen komen ze via wat nu eigenlijk verliefd zijn is en een disko-fantasie van Angelique ("een knappe gozer op de dansvloer") bij het jezelf toch ook wel mooi mogen vinden. Dat leidt tot een spiegellied, waarin de meisjes laten blijken, dat ze regelmatig zichzelf bloot voor de spiegel bekijken en dan genieten van hun eigen lichaam.

Wanneer Paulien en Angelique nog nadromen van hun spiegellied, komt Pauliens vader zeggen dat Angelique's moeder er is om haar dochter op te halen. De nichtjes nemen afscheid, waarbij ze beloven elkaar spoedig in Amsterdam weer te zien.

Foto: Driek Berndsen

Foto: Driek Berndsen

teit was er vervolgens weer bij de inderdaad schitterende bevallingsscène. Informatie en humor kunnen ook best samengaan! Vrij typerend was de reactie (vooral van de meisjes) bij het spiegel lied. Bij het zinnetje "of moet je mooi zijn voor de meester?" gingen er nogal wat bliken richting mannelijke leerkrachten. Wat echter de meeste reacties losmaakte was het (hier dan ook integraal vermelde) meidenlied, een nummer met een duidelijk feministische strekking. De jongens reageerden enthousiast bij de eerste regel, maar werden woedend bij het horen van de verdere tekst (een jongen van zo'n tien jaar op de eerste rij balde z'n vuisten en draaide bijna misselijk wordend het hoofd weg...). De meisjes daarentegen keken elkaar eerst nog even onzeker aan. Toen bevestigd in hun toch wel degelijk bestaande gevoelens van eigenwaarde klaptten en floten ze tegen de jongens in, die prompt reageerden met het drukken van ellebogen in de zij van de meisjes.

"OVER EEN UURTJE IN HET SCHUURTJE",
MACCUS-THEATER VOOR MEIDEN EN JONGENS,
RIETVELD 49, 2611 LH DELFT. TEL.
015-122977.

SPEL VOOR IEDEREEN BOVEN DE NEGEN.

HA

Afscheid op video

DE IN NIKS NR. 8 VAN 1980 BESPROKEN
FILM 'AFSCHEID NEMEN VAN EEN VRIENDJE'
UIT VENLO LAAT EEN PEDOFIELE RELATIE
ZIEN EN IS ZEER GESCHIKT ALS VOOR-
LICHTINGSMATERIAAL.

De film is onlangs gekopieerd naar drie verschillende Video systemen, te weten: Beta-max (Sony), V-H-S (Akai) en U-matic (Sony). De videobanden (in kleur) zijn op aanvraag te huur. Voor het verhuren gelden wel enige voorwaarden, welke zijn vastgesteld om de betrokkenen in de film engszins te kunnen beschermen tegen vervelende consequenties. Om de oorspronkelijke film voor de al merkbare slijtage verder te behoeden wordt deze nog slechts bij hoge uitzondering vertoond. Helaas is bij het kopiëren naar video enig kwaliteitsverlies in het beeld opgetreden (het geluid is optimaal overgebracht).

bron: Informatieblad JE+P Venlo.
VOOR NADERE INLICHTINGEN: WERKGROEP
JEUGDEMANCIPATIE EN PEDOFILIE, NVSH
AFD. VENLO, POSTBUS 635, 5900 AP VENLO.

BF

Rektifikatie Soleander

IN HET VORIGE (DECEMBER)NUMMER HADDEN WE EEN VERSLAG OVER HET SPEL "MENEER SOLEANDER, VAN DE BOVENSTE PLANK" DOOR POPSTUDIO HINDERIK UIT PURMEREND. Popstudio Hinderik heeft een kleine adreswijziging ondergaan, waarvan bij deze nota. Het juiste adres is: STICHTING POPSTUDIO HINDERIK, JAAGWEG 10, 1441 PA PURMEREND. 02990-25467.

HA

Inde slot-scène opent Paulien een voor Angelique bestemde envelop van Sjakie, die Sjonnie bij zich heeft. Uit het briefje blijkt dat Sjakie z'n ekskuses aanbied voor die blufpartij met vechten erna van gisterenavond. Ingesloten zit z'n mooiste button, die hij nu kado doet.

In deze voorstelling weet Maccus een heel herkenbare uitbeelding te geven van de belevingswereld van rond de twaalfjarigen. Alle bravour, spanning en sensatie maar ook verliefdheden en alles wat met dat geheimzinnige maar toch ook reuze aantrekkelijke woordje seks te maken heeft. Het is de verdienste van de Maccus-mensen, dat er niets geforceerd is.

Voorbeelden zijn het hele fraaie natte droomlied, gezongen door Koos Elfering als de elfjarige Sjonnie, en het krij-

gen van borsten en schaamhaar. Verdere zaken die ter sprake komen zijn vooral de gevoelens tussen (jonge) mensen. En hierin schuilt ook het emancipatorische kenmerk, omdat niet alleen wordt aangegeven dat jongens onzeker mogen zijn (Sjakie in zijn liedje) - met de aantekening dat Angelique haar onzekerheid aanvankelijk verbergt achter een nogal hautaine indruk -, maar dat ook meisjes (vrouwen) voor hunzelf mogen opkomen (het meidenlied van Paulien en Angelique en het duwen door jongens van hun ellebogen tegen meisjesborsten - Paulien). Een ander punt wat aandacht verdient is het spiegel lied van de twee meisjes. Daaruit blijkt dat het helemaal niet zo belangrijk is wat anderen over je uiterlijk zeggen. Je mag best tevreden zijn met je uiterlijk en jezelf mooi vinden, ook al kraken anderen je af.

Het was voor mij erg interessant wat reacties te peilen en te vergelijken. Ik heb een drietal voorstellingen gezien: één openbare voor een "alle leeftijden"publiek en twee voor vijfde + zesde klassers met begeleidende leerkrachten. Belangrijkste verschil was dat bij de schoolvoorstellingen de reacties veel feller waren (waarschijnlijk door de grotere onderlinge vertrouwdheid en gelijk niveau met klasgenootjes dan met ouders erbij). Vooral Schuitema ("Scheitema!!") had het bij z'n nachtelijke eskapades nogal te verduren. Nu werd er door vooral de jongens erg gelachen wanneer Sjakie weer eens z'n haren stoer naar achteren veegde om zichzelf een gevoel van eigenwaarde te geven bij het versieren van Angelique. Of ze het ook op hun eigen gedrag betrokken en wat wilden of vooral konden doordenken is de vraag. Het natte droomlied sloeg nauwelijks aan, omdat het voor de jongens van deze leeftijdsgroepen een nog niet herkenbaar fenomeen was. Enorme hilari-

Leedis

maar clichématige tekeningen van Sydney Smith doorspekken in naadloze aansluiting de verhalen.

'BOYS SPEAK OUT ON MAN/BOY LOVE' KAN WORDEN BESTELD DOOR 1 US DOLLAR PER INTERNATIONALE POSTWISSEL OVER TE MAKEN NAAR: NAMBLA, P.O. BOX 174, MIDTOWN STATION, NEW YORK, NY 10018 USA, ONDER VERMELDING VAN DE TITEL.

GG

Het meidenboek

FEMINISTISCHE UITGEVERIJ SARA HEEFT EEN BOEK UITGEBRACHT VOOR MEISJES DIE IN DE PUBERTIJD ZITTEN ONDER DE TITEL "HET MEIDENBOEK".

In dit meidenboek wordt aandacht besteed aan alles wat voor meisjes (die dus tegenwoordig meiden heten) tussen twaalf en achttien belangrijk kan zijn. Zoals de situatie thuis en op school, vriendinnen, vriendjes, verliefheid, seks (homo en hetero), uiterlijk, vrije tijd en de toekomst. Elk hoofdstuk bevat naast goede, nuttige informatie korte interviews met meiden, een dagboekfragment, een stripverhaal of fotoserie en een verhaal van Miep Diekmann.

Het is een smakelijk geheel. Moeilijke onderwerpen worden niet uit de weg gegaan, de verstrociende stukken zijn onderhoudend en leuk.

Hoewel bestemd voor de meiden van nu is Het Meidenboek ook fascinerende lectuur voor iedereen die zelf niet-meid iets over die meiden wil weten.

"HET MEIDENBOEK", SAMENSTELLING AUKJE HOLTROP EN RIA SIKKES, FEMINISTISCHE UITGEVERIJ SARA, f 16,50.

HA

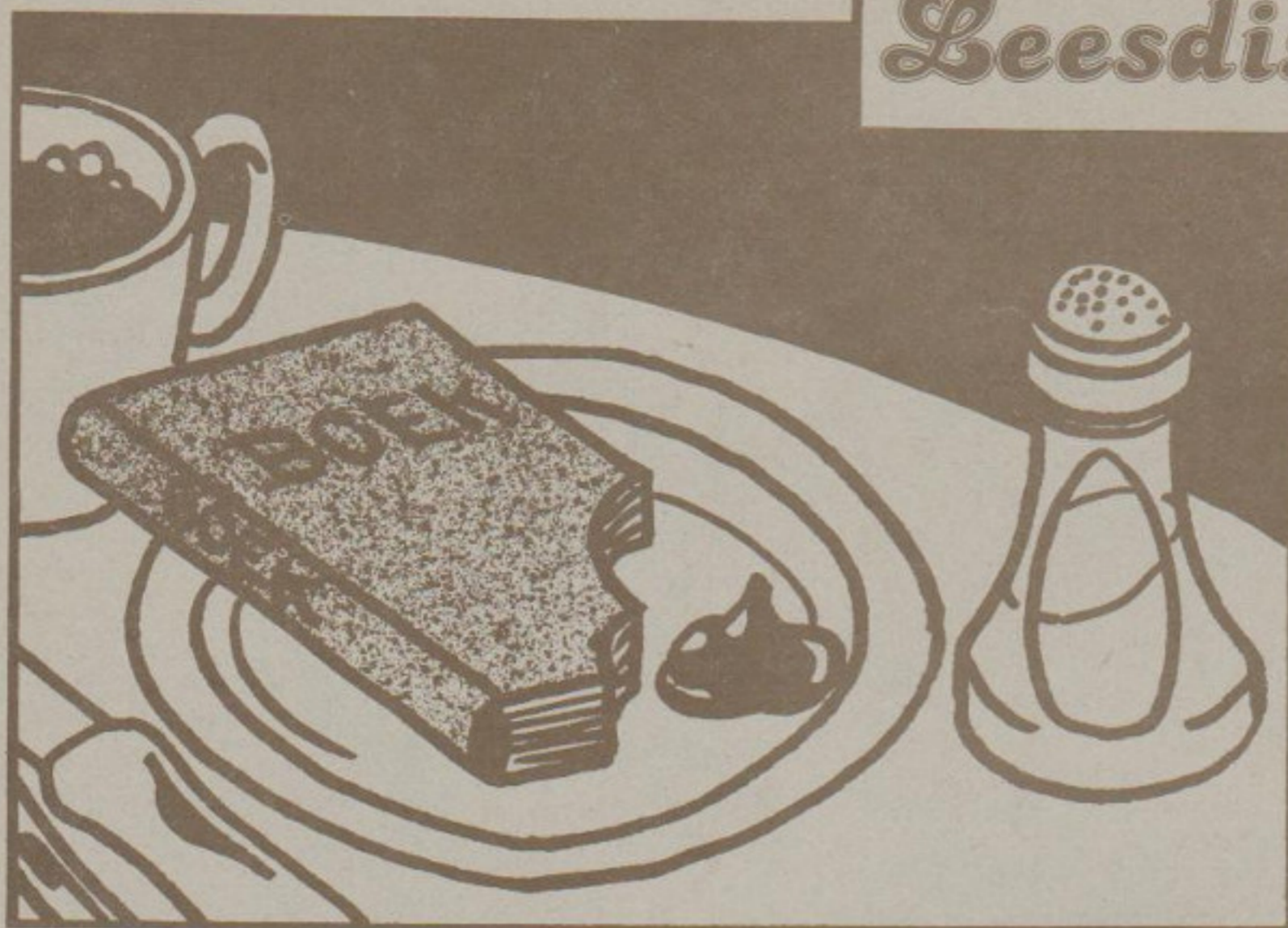
Homologie

EEN EKSTRA DIK WINTERNUMMER VAN HOMOLOGIE KWAM IN DECEMBER '81 UIT.

Het bevat onder meer een interview met staatssecretaris Hedy d'Ancona van emancipatie zaken. Verder een interessante vergelijking van verschillende antwoorden die "lieve Lita"-achtige rubrieken gaven op de zelfde brief (of, na maanden, nog steeds niet gaven!). De als altijd zeer uitgebreide boekenrubriek bevat twee besprekingen van het boek "Wat doe jij met mijn kind" van Sytze van der Velde. Een sterk punt van Homologie is al enige tijd de uitgebreide signalering van "relevante" artikelen die in kranten en tijdschriften zijn verschenen. Ditmaal meer dan drie pagina's, per rubriek gegroepeerd, voor wie niets wil missen.

"HOMOLOGIE", KWARTAALBLAD. 3E JRG. NR. 6, TE BESTELLEN DOOR f 5,45 OVER TE MAKEN NAAR POSTGIRO 107878 T.N.V. HOMOLOGIE, POSTBUS 16584, 1001 RB AMSTERDAM, ONDER VERMELDING VAN "WINTERNUMMER".

BF

Geserveerd

door: gorrit goslinga, hans arts, bob ferguson.

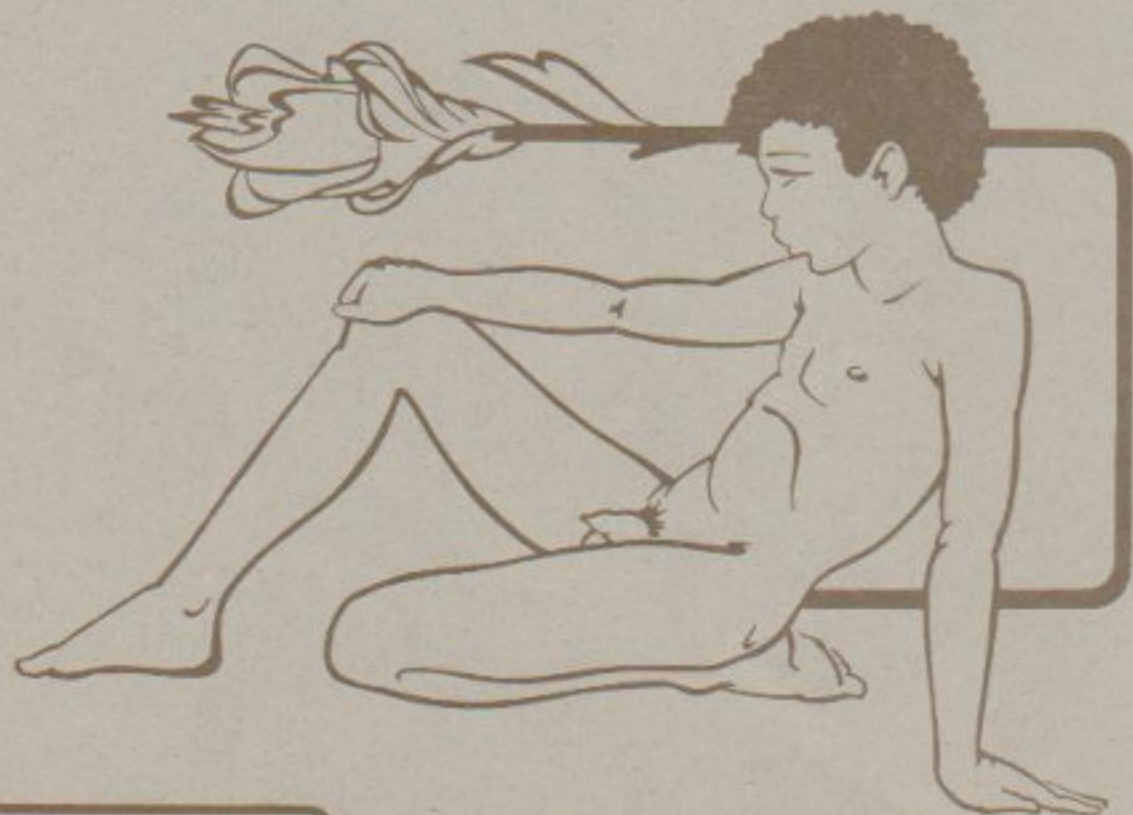
Het Amerikaanse vriendje

TOEN BEN FUSS EN IK IN 1977 TEKENDEN VOOR DE UITGAVE VAN '...EN ME VRIENDJE HOUDT VAN MIJ' WAS DIT HET EERSTE BOEKJE WAARIN - ZONDER ENIGE WETENSCHAPPELIJKE PRETENTIE MENSEN VERTELDEN OVER HUN SEKSUELE ERVARINGEN ALS KIND. AFGELOPEN VOORJAAR LIET OOK THEO SANDFORT IN ZIJN STUDIE 'HET SEKSUELE ASPEKT VAN PEDOFIELE RELATIES' TUSSEN DE SOCIOMETRISCHE GETALLEN EN UITEENZETTINGEN DOOR DE MENSEN AAN HET WOORD OM WIE HET GAAT.

Nu ligt voor mij een Amerikaanse uitgave die het zelfde doet. 'Boys speak out on man/boy love', uitgegeven door de North American Man/Boy Love Association (NAMBLA), een radicale en fanatiek vervolgde pedoflikerij-beweging in de USA, is een bescheiden brochure van 24 bladzijden. De opzet is smaller dan

bij 'En me vriendje', want alleen jongens tussen 13 en 19 komen er naar voren over hun relaties met volwassen mannen. Bovendien zijn de dertien verhalen oppervlakkig en kort, nooit meer dan twee pagina's en de beide kortste bevatten nog geen tien regels. In de wat langere verhalen is de tendens identiek: beroerde omstandigheden thuis, wegloperij, straatprostitutie en/of ontwakende homoseksualiteit en dan opeens verschijnt Prince Charming in de gedaante van een begrijpende, liefderijke en vooral vaderlijke pedofiel. De kortere stukjes beperken zich tot dit laatste aspect. In een samenleving die veel vijandiger nog dan de onze regeert op pedoseksuele omgang is dit idealiseren maar al te begrijpelijk: niettemin meen ik dat één enkel wat kritisch-afwijkend geluid dit bundeltje al veel aan geloofwaardigheid had doen winnen.

Dat neemt niet weg dat sommige passages mij zo levensecht voorkomen dat ze mij doen denken of opwinden. De rake

SYDNEY SMITH

Snoepgoed

Gewikt en gewogen, gelikt en gezogen

door: bob ferguson; gorrit goslinga; rik wanders.

Boutade

IN NOVEMBER 1981 WERD IN TORONTO (CANADA) HET INTERNATIONALE KONGRES 'LAW AND PSYCHIATRY' GEHOUDEN.

Edward Brongersma was daar een van de inleiders voor een gezelschap van 20% juristen en 80% gerechtspsychiaters. De organisatoren, blijkbaar niet goed bekend met wie zij binnenhaalden, hadden hem gevraagd te spreken over het onderwerp: kinderen, seksualiteit en geweld. Onze juridisch adviseur sprak dus over het officiële geweld tegenover kinderen en volwassenen in seksuele relaties. Vanuit een historisch overzicht met veel van Van Ussel en Dasberg ontleende notities arriveerde de spreker via het schadevraagstuk en recente onderzoeksresultaten over schade-oorzaken en-gevolgen, bij een verdeling van seksueel gedrag van volwassenen naar kinderen toe in drie categorieën:

1. gevallen met machtsmisbruik of erger: hier is de strafwet een passend middel;
2. gevallen zonder machtsmisbruik die het kind toch als onprettig worden ervaren: hier ligt in de eerste plaats een taak voor de hulpverleners;
3. gevallen die door het kind als prettig worden ervaren: hier zouden ouders altijd nog, als ze zwaar wegende bezwaren hebben, hun toevlucht kunnen nemen tot het burgerlijk recht.

Edward Brongersma besloot zijn redevoering met een boutade over de discussie tussen voor- en tegenstanders van pedofilie die er op neer komt dat de tegenstanders na elk weerlegd argument weer met nieuwe ongefundeerde bezwaren komen. Niet eerder zag ik de absurditeit daarvan zo scherp weergegeven. Citeren is verleidelijk, maar dat zou niet fair zijn tegenover het tijdschrift voor Seksuologie dat het hele verhaal in de komende editie afdruckt.

GG

Venlose info

DE AFDELINGSWERKGROEP JEUGDEMANCIPATIE EN PEDOFILIE VAN DE NVSH-AFDELING VENLO VERZORGT AL TWEE JAAR EEN EIGEN INFO-PERIODIEK ONDER DE NAAM JE+P. We hebben er al vaker over geschreven, en in 1980 namen we er zelfs een compleet artikel uit over (NIKS 1980/7, pag.14-15: 'Rotgeschrokken'). Tot nu toe werd het blad steeds gratis gestuurd aan een groot aantal personen en instanties in de hulpverlening, het onderwijs, etcetera, en aan ieder die er om vroeg. Het aantal aanvragen is blijven toenemen, zowel uit de regio rond Venlo als van daarbuiten. De kosten worden te hoog om al deze aanvragen zonder vergoeding te blijven honoreren. Daarom is besloten dat belangstellenden die JE+P willen (blijven) ontvangen, vanaf januari 1982 gevraagd wordt een bijdrage van f25,- per jaar te storten op

rekeningnummer 17.38.29.775 van de Rabobank te Venlo op naam van P.H.G.Fransen inz. AWG Pedofilie NVSH Venlo. Het gironummer van de bank is 1034567. Vermeld bij de overschrijving 'abonnement JE+P' Hoewel JE+P vooral gericht is op Venlo en omstreken is het ook voor belangstellenden uit andere streken het lezen - en ook wel f25,- - waard.

BF

Groningen

DE GRONINGSE AFDELINGSWERKGROEP JEUGDEMANCIPATIE EN PEDOFILIE IS OVERGESTAPT VAN DE NVSH NAAR HET COC.

De oorzaken hiervoor liggen in de veranderde omstandigheden van de laatste jaren. Sinds de NVSH-afdeling, die eerst een pand deelde met het CDC, van het Algemeen Bestuur geen toestemming kreeg om een eigen pand te kopen, is deze afdeling in passiviteit vervallen, op enkele onderdelen na. Sinds die tijd bleef de AWG al zijn sprekers houden in het nu alleen door het COC gebruikte pand houden. De meerderheid van de werkgroepsleden waren ook COC lid; slechts één was lid van de NVSH. Een volgende transferbevorderende verandering was de kongresresolutie van het landelijk COC in 1980 over pedofilie en kindersexualiteit. Tenslotte waren er al intense kontakten met de COC-werkgroep 247, die zich inzette voor jeugdige homoseksuelen. In de nieuwe taakverdeling is er nu een COC-werkgroep voor de jeugd vanaf 16 en een voor de onder-16-jarigen en pedofielen die zich de zelfde taken blijft stellen als onder de NVSH-vlag. Men heeft ook de bereidheid om in WOPJE deel te blijven nemen.

GG

Precedent

Eind oktober besliste het Europese Hof voor de Rechten van de Mens te Straatsburg, dat de Noordierse wetgeving inzake homofilie in strijd is met de Europese Rechten van de Mens.

Het Hof besliste hiertoe, omdat de Noordierse wetten (die homofilie verbieden op straffe van 2 jaar bajes) een ontoelaatbare inmenging in het privéleven van de mens betekenen. De uitspraak is interessant, omdat dit ook gezegd kan worden van die zedelijkheidswetten, die bv. pedofiele relaties verbieden.

RW

JEP**stichting jep eindhoven**

postbus 440 5600 AK eindhoven telefoon 040 - 418260 postgiro 3300542

voor meer informatie over onderstaande artikelen, kortingen, verzendkosten etc even telefonisch contact opnemen met nr. 040 - 418260. Heb je een idee over nieuw of meer infomateriaal, laat ons weten.

POSTER

deze fraaie fotoposter, vierkleurendruk op het formaat 40 x 60 cm is nog steeds verkrijgbaar verzending in stevige koker.

prijs: **1.50**

verzendkosten:
1 - 3 stuks 3,50
4 - 15 stuks 8,--

bestelnr. 101

BAAS IN EIGEN BROEK**BUTTON** in vijf verschillende teksten

nr 201: KINDERLOKKER MAG IK MEE ?
nr 202: KINDERSEKS VRIJ
nr 203: KIND WAT BEN JE LIEF
nr 204: JONG GELEERD OUD GEDAAN EN SEKS DAN ?
nr 205: HEEFT EEN KIND GEEN RECHT OP SEKS ?

prijs per stuk: **1.50**

verzendkosten: 1 - 5 stuks 2,50; 6 - 15 stuks 3,50

BROCHURE "LEER ZE VRIJ!!!... niet af."

Informatiebrochure voor seksuele opvoeding van kinderen. Geïllustreerd, 20 pagina's, formaat A 5.

Bestelnr. 301, verzendkosten: 1 ex. 1,50; 2 - 10 ex. 2,50

prijs: **1.-****stickers**

12 stickers, 2 x 6 verschillende teksten op 1 vel, rond, 5 cm doorsnee, bestelnummer 401, --heeft een kind geen recht op seks? --vrij ook eens met je kind--kinderlokker mag ik mee? --kinderseks vrij-- kind wat ben je lief--jong geleerd oud gedaan en seks dan? --

verzendkosten: 1 - 5 vel 1,50; 6 - 15 vel 2,50, prijs: **1.-****INFOMAP**

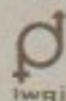
"DE WET KENT GRENZEN, DE LIEFDE NIET"

In deze map zijn een aantal artikelen opgenomen rond de thema's kinderseksualiteit en pedofilie, 48 pag, A.4, geïllustreerd, Een uitgave van NVSH-LWGJ

bestelnr. 501,

prijs: **3.50**

verzendkosten: 1 ex. 3,--

RAPPORT LEEFTIJDGRENZEN IN DE ZEDELIJKHEIDSWETGEVING, bescherming of bedreiging?

rapport van de NVSH-LWGJ over de noodzaak tot verandering van de zedelijkheidswetgeving, 48 pag, A.4.

Derde druk, bestelnummer 601, prijs: **7.50**

verzendkosten: 1 ex. 3,--

PEDOFILIE

66 pamflet nr. 4. Nu al de 2e druk van deze uitstekende folder, met daarin adviezen aan ouders, kinderen, onderwijzers en pedofielen. Geeft eerlijke en goede informatie, bestelnr. 701,

prijs: **1.50**

verzendkosten: 1 ex. 1,50; 2 - 10 ex. 2,50.

BOEKEN**BOEKEN****SEKS IS MEER...dan recht op en neer.**

Voorlichtingsboek voor jongeren, waarin ook uitgebreid wordt stilgestaan bij andere seksuïtäten naast de "normale" heterofiele gedragingen. Een erg goed boek. Met veel foto's en tekeningen.

184 pag.

formaat 15 x 22 cm

bestelnummer 801

verzendkosten: 1 ex. 5,--

prijs: **8.50****VIES IS LEKKER.** Ivan Wolffers.

Het betere voorlichtingsboek voor kinderen. Niet alleen maar informatie over kindertjes maken, maar echte eerlijke informatie over alles wat met seks te maken heeft.

Geschreven in een voor kinderen niet alleen begrijpelijke, maar vooral aantrekkelijke stijl. Geen moeilijke foto's, wel leuke, duidelijke tekeningen.

Kortom, het voorlichtingsboek voor kinderen van nu. Geïllustreerd, 96 pagina's

formaat 13 x 21 cm.

bestelnummer 802.

verzendkosten: 1 ex. 5,--

prijs: **15.-****EN ME VRIENDJE HOUDT VAN MIJ**

Seksuele ervaringen in je jeugd? De meeste mensen zijn ze "vergeten" zodra ze volwassen zijn.

In dit boek komen 23 mensen aan het woord, die vertellen van hun ervaringen op seksueel gebied vóór hun zestiende jaar.

Positieve, negatieve ervaringen. Homofiele, heterofiele, pedofiele ervaringen, incest, alles komt aan de orde in dit boekje.

Beslist de moeite van het lezen waard.

Een uitgave van de stichting uitgeverij NVSH.

128 pagina's formaat A.5.

Nu al de tweede druk.

bestelnummer 803.

prijs: **13.-**

verzendkosten: 1 ex. 3,--

WAT DOE JIJ MET MIJN KIND? Sytze van der Velde.

In dit dagboek, dat Sytze vijf jaar geleden in de gevangenis schreef, komen op indringende wijze alle problemen rond pedofilie naar voren; het totaal niet geaccepteerd en begrepen worden door de maatschappij, de dubbelzinnige houding van Justitie en de conflicten met ouders en opvoeders. Hoewel geschreven binnen de beklemmende muren van een cel, reikt het blikveld van de schrijver verder dan zijn eigen situatie: zijn boek is tevens een pleidooi voor meer begrip, voor het wegnemen van hardnekkige vooroordelen, die bij veel mensen leven. In het boek is een bijdrage opgenomen van de sociaal psycholoog Theo Santfort, alsmede een literatuur- en adressenlijst (voor Ned.enBelgie).

128 pagina's formaat 12 x 20 cm.

bestelnummer 804

verzendkosten: 1 ex. 3,--

prijs:

14.90

----- PRIJSWIJZIGINGEN VOORBEHOUDEN -----

BESTELLEN:

van deze artikelen kan op twee manieren:

1. door storting van het verschuldigde bedrag op giro nr. 3300542 t.n.v. stichting jep eindhoven, pb 440 eindhoven
2. per brief. Sturen aan st. jep eindhoven, postbus 440, 5600 AK eindhoven. Vermeld duidelijk aantal en bestelnrs. Sluit in de brief een girobetaalkaart, betaalcheque of eurocheque bij. Brieven zonder betaalcheques worden niet in behandeling genomen. Het acceptgirokaartstelsel is dus vervallen.

VERGEET DE VERZENDKOSTEN NIET BIJ HET TOTAALBEDRAG OP TE TELLEN! Een bestelling dient minstens 5,- (incl. porto) te bedragen. Bij afname van meerdere exemplaren kan in veel gevallen korting worden gegeven. Informeer telefonisch.

N.B. AAN VERZENDKOSTEN BEHOEFT PER BESTELLING NOOIT MEER DAN f.7,50 BETAALD TE WORDEN.

18NIKS
1982
nr. 1

Plakplek

Kind-Vrouw

Wij, een vrouwengroep, willen in het kader van ons onderzoek in contact komen met vrouwen die in hun relatie met een 'kind' of kinderen ook seksueel contact hebben, of dat niet uitsluiten. Die vrouwen willen we graag interviewen. Wij zijn vooral benieuwd naar de plaats die seksualiteit in deze relatie inneemt en de eventuele moeilijkheden die daarbij - in jezelf of in je omgeving - ondervonden worden. Het is ook mogelijk mede te hiermee schriftelijk mede te delen. In beide gevallen is anonimiteit verzekerd.
Anoniemiteit verzekerd.
Eemstraat 35
1079 TC Amsterdam
tel. 020-462893.

Condooms

Jongetje: Verkoopt u ook condooms, drogist?
Drogist: Zeker wel, knul.
Jongetje: OK, was dan uw handen en geef me een ons zoute drop!

GOEDEMORGEN, JONGELUI!

Speelgoed

Twee arme jongetjes leren een stel rijke jongetjes kennen en gaan mee zwemmen in hun privé-zwembad. Omdat ze geen zwembroekjes hebben gaan ze er bloot in en de rijke jongetjes uit solidariteit ook.
Zegt het ene arme jongetje tegen het andere: Heb je gezien wat een kleine pikkies zij hebben? Zegt de ander: Ja kijk, zij hebben speelgoed om mee te spelen!

trouwplannen

Japie (7): "Ik hou van Annie van hiernaast en we gaan trouwen later".
Vader, gespeeld serieus: "En hoe doen jullie dat dan met het geld?"
"Ik heb m'n zakgeld en Annie heeft wel tien gulden op de spaarbank."
"Dat is wel genoeg om mee te beginnen, maar als er nou kindertjes komen?"
"Nou, tot nu toe hebben we geluk gehad!"

Gluurders

Drie jongetjes van 8, 10 en 12 gluren vanuit de bosjes naar een vriend paartje.
"Zijn die aan het vechten?" vraagt de jongste.
"Nee stommerd, die zijn aan het neuken", zegt de middelste.
"En ze kunnen er geen hout van" stelt de oudste vast.

Beter

Twee jongetjes proberen elkaar te overtroeven.
"Mijn vader is beter dan de jouwe". "Nietes!"
"Mijn broer is beter dan de jouwe". "Nietes!"
"Mijn moeder is beter dan de jouwe".
"Ja, dat zei m'n vader ook al".

Agenda

OA= Open Avond
Tenzij anders vermeld beginnen de bijeenkomsten om 20 u. en worden ze gehouden op de adressen die in de adreslijst bij de betreffende plaatsen zijn vermeld.

januari

- 5 Spreekuur Groningen, Kraneweg 56
- 6 Inloopavond Venlo
- 7 OA Rotterdam
- 8 OA Utrecht
- 8 OA Zaandam
- 9 Verenigingsraad NVSH, Amershof, Snouckaertlaan 5, Amersfoort, 10.30 u.
- 13 OA Den Haag
- 14 Ontmoetingsavond Goes, Thema: 'Ervaringen'.
- 18 OA Nijmegen, Bloemerstraat 90
- 19 OA Amsterdam
- 20 LWGJ-vergadering, COC-pand, Oudegracht 221, Utrecht, 19.30 u.
- 20 Inloopavond Venlo
- 29 OA Deventer, Smedenstraat 98

februari

- 2 Spreekuur Groningen, Kraneweg 56
- 3 Inloopavond Venlo
- 4 OA Rotterdam
- 6 WOPJE-vergadering, NVSH-pand, Wittevrouwensingel 100, Utrecht, 10.30 u.
- 10 OA Den Haag
- 12 OA Utrecht
- 12 OA Zaandam
- 15 OA Nijmegen, Bloemerstraat 90
- 16 OA Amsterdam
- 17 Inloopavond Venlo
- 20 Verenigingsraad NVSH, Amershof, Snouckaertlaan 5, Amersfoort, 10.30 u.
- 26 OA Deventer, Smedenstraat 98

maart

- 2 Spreekuur Groningen, Kraneweg 56
- 3 Inloopavond Venlo
- 4 OA Rotterdam
- 10 OA Den Haag
- 12 Thema-avond Utrecht, film: 'Je bent niet alleen'.
- 12 OA Zaandam
- 15 OA Nijmegen, Bloemerstraat 90
- 16 OA Amsterdam
- 17 Inloopavond Venlo
- 26 OA Deventer, Smedenstraat 98

enz...

NIKS

Postbus 6614

3002 AP Rotterdam

port payé
port betaald
UTRECHT